

**GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY DOMOWEJ ORAZ OCHRONY
OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ NA LATA 2024-2028
DLA MIASTA I GMINY STRZELIN**

Spis treści

WSTĘP	3
PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU	4
PRZEMOC DOMOWA - PODSTAWY TEORETYCZNE	7
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY	10
Dane demograficzne	10
Analiza danych instytucjonalnych	12
Diagnoza zjawiska przemocy domowej - wyniki badań ankietowych.....	27
PODSUMOWANIE.....	50
ANALIZA SWOT	53
ADRESACI PROGRAMU.....	55
REALIZATORZY PROGRAMU	55
CELE PROGRAMU ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ.....	56
Przewidywane efekty realizacji programu:.....	70
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.....	71
MONITORING I EWALUACJA	71
BIBLIOGRAFIA	72
Spis publikacji.....	72
Źródła internetowe.....	72
Spis tabel.....	72

WSTĘP

Z ogólnopolskiej diagnozy zjawiska przemocy, zrealizowanej w 2019 roku dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, iż według Polaków przemoc domowa jest zjawiskiem stosunkowo częstym. W opinii ankietowanych najbardziej rozpowszechniona jest przemoc psychiczna. 9% osób (a więc co jedenasta) sądzi, że dotyczy niemal każdego gospodarstwa domowego, a kolejne 25% jest zdania, że dotyczy dużej części tj. ponad połowy. (...) Jeśli chodzi o przemoc fizyczną, to w jej przypadku jako zjawisko co najmniej częste postrzega ją 24% ankietowanych, a jako bardzo rzadkie lub w ogóle nie występujące 15%. Badanie pokazało, że ok. 85 % - 90 % Polaków identyfikuje różne sytuacje, które świadczą o występowaniu przemocy jako nieakceptowalne, co może świadczyć o coraz większej świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy¹.

Określenie rzeczywistego rozmiaru zjawiska wciąż pozostaje kwestią niezwykle trudną do zrealizowania. Z uwagi na specyfikę tego społecznego problemu, wiele spośród czynów przemocowych pozostaje bowiem nie ujawnionych i znanych jedynie osobom, które w samotności doświadczają ich poważnych konsekwencji. Przyznanie się osoby doznającej przemocy do dramatów rozgrywających się w domu rodzinnym, mimo doświadczanego cierpienia, pozostaje niejednokrotnie ponad jej siły, co jednocześnie powoduje, iż osoba stosująca przemoc pozostaje bezkarna i utwierdza się w przekonaniu, że członkowie rodziny milcząc i nie reagując, dają przyzwolenie na powtarzanie agresywnych zachowań. Konsekwencją tego jest fakt, że zapobieganie temu negatywnemu zjawisku jest w wielu przypadkach niezwykle trudne. By przeciwdziałanie przemocy domowej było efektywne i skuteczne, konieczne jest prowadzenie kompleksowych działań przez poszczególne podmioty zaangażowane w proces przeciwdziałania przemocy, a jednocześnie niezbędnym jest ich stałe koordynowanie za pomocą odpowiednich „narzędzi”, którymi można nazwać gminne, powiatowe i wojewódzkie programy przeciwdziałania przemocy domowej.

¹ Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Raport Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie, Warszawa 2019

PODSTAWY I REGULACJE PRAWNE PROGRAMU

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424) do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 dla Miasta i Gminy Strzelin został opracowany w celu efektywnego przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenia jej negatywnych następstw w życiu społecznym i rodzinnym, a także stworzenia jednolitego, profesjonalnego systemu interwencji i wsparcia dla osób zagrożonych, bądź uwikłanych w przemoc domową. Program zakłada realizację kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę osób doznających przemocy domowej, jak również edukowanie osób stosujących przemoc domową, korygowanie ich postaw i zachowań. Przewiduje również edukację społeczności lokalnej w zakresie zjawiska przemocy domowej oraz działalność informacyjną na temat miejsc i form możliwej pomocy dla osób dotkniętych tym problemem lub będących świadkami przemocy domowej.

Program kierowany jest do osób zagrożonych przemocą domową, osób doznających przemocy domowej, osób stosujących przemoc domową, świadków przemocy domowej, przedstawicieli instytucji, organizacji i służb zobowiązanych do udzielania pomocy w sytuacji przemocy oraz społeczności lokalnej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 dla Miasta i Gminy Strzelin realizowany będzie m.in. w oparciu o następujące dokumenty i akty prawne:

Dokumenty prawa międzynarodowego:

- Rekomendacja Rady Europy 1450 (2000) dotycząca przemocy wobec kobiet w Europie,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rec.(2002)5 w sprawie ochrony kobiet przed przemocą z dnia 30 kwietnia 2002 roku,
- Deklaracja o Eliminacji Przemocy wobec Kobiet z dnia 20 grudnia 1993 roku Rezolucja 48/104 Zgromadzenia Ogólnego OZN,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (85)4 w sprawie przemocy domowej z 26 marca 1985 r.,
- Rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (90)2 w sprawie reakcji społecznych na przemoc w rodzinie z 15 stycznia 1990 r,
- Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (Dz. U. z 2015 r. poz. 961).

Akty prawa krajowego:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji,
- Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego,
- Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń,
- Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,

- Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.

Rozporządzenia wykonawcze:

- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury "Niebieskie Karty" oraz wzorów formularzy "Niebieska Karta",
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 29 sierpnia 2023 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie Zespołu Monitorującego do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej
- Rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach,
- Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 4 września 2023 r. w sprawie procedury postępowania Policji przy wykonywaniu przez pracownika socjalnego zapewnienia ochrony dziecku w razie zagrożenia jego życia lub zdrowia w związku z przemocą domową oraz podejmowaniu decyzji o zapewnieniu tej ochrony.

Ponadto Gminny program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2028 jest spójny z:

- Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024–2030,
- Wojewódzkim Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2030,

PRZEMOC DOMOWA - PODSTAWY TEORETYCZNE

W potocznym przekonaniu przemoc kojarzy się głównie z fizycznymi przejawami znęcania się, a więc takimi, które pozostawiają wyraźne ślady w postaci siniaków, złamań i innych uszkodzeń ciała. Tymczasem przemoc obejmuje całe spektrum zachowań w postaci krzywdzenia emocjonalnego, seksualnego, wykorzystywania finansowego, zaniedbania, ograniczania wolności, gróźb, zastraszania, utrudniania kontaktów z rodziną czy instytucjami pomocy itp., których celem jest zdominowanie i całkowite podporządkowanie sobie ofiary przez sprawcę. Przemoc rzadko jest tylko incydem, zazwyczaj mechanizmy przemocy oparte są na procesach budowanych w dłuższym okresie czasu (...). Doznawanie przemocy niesie za sobą szereg niekorzystnych skutków dla osoby krzywdzonej, całej rodziny czy społeczeństwa. Jest więc poważnym problemem społecznym, który domaga się wypracowania skutecznych metod zapobiegania i zwalczania tego zjawiska.²

W świetle przepisu art. 2 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domową należy rozumieć jako: „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków, finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

² Pod red. Witkowska Paleń. A, Przemoc w rodzinie. Pomoc, interwencja, wsparcie społeczne, Tychy 2016

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć:

- małżonka, także w przypadku gdy małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków,
- rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków,
- osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę wspólnie zamieszkującą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków,
- osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania,
- małoletniego,
 - wobec których stosowana jest przemoc domowa.³

Przez osobę doznającą przemocy domowej należy także rozumieć małoletniego będącego świadkiem przemocy domowej wobec wyżej wymienionych osób.

Przemoc charakteryzuje się tym, że:

- Jest intencjonalna - czyli jest zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie i podporządkowanie ofiary.
- Siły są nierównomierne - w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą. „Ofiara” jest słabsza a sprawca silniejszy.
- Narusza prawa i dobra osobiste - sprawca wykorzystuje przewagę siły, narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.).
- Powoduje cierpienie i ból - sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony⁴.

³ Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej

⁴ Opracowanie na podstawie danych oficjalnej strony „Niebieska Linia”

Rodzaje przemocy:

- fizyczna - naruszenie nietykalności fizycznej,
- psychiczna - naruszenie godności osobistej,
- seksualna - naruszenie intymności,
- ekonomiczna - naruszenie własności,
- zaniedbanie - naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.

Wszystkie powyższe formy przemocy wzajemnie się uzupełniają i przenikają, a każda z nich powoduje określone szkody na zdrowiu fizycznym oraz psychicznym, wywołując cierpienie i krzywdy moralne u osób, które ich doznają. Stosowanie przemocy prowadzi w konsekwencji do niskiej samooceny, poczucia bezsilności i bezradności, ciągłego niepokoju, depresji oraz chorób związanych ze stresem. Szczególnie drastyczne skutki zauważa się u dzieci, gdyż krzywdzenie może zaburzyć ich funkcjonowanie we wszystkich dziedzinach życia.

Należy pamiętać, że nie ma jednej przyczyny przemocy domowej. Do przemocy dochodzi w wyniku współwystępowania i interakcji (wzajemnego oddziaływania na siebie) różnych czynników: społecznych, kulturowych i psychologicznych. Można mówić o elementach ryzyka, które zwiększają prawdopodobieństwo pojawienia się przemocy domowej, ale nie można stwierdzić, że są jej przyczyną.

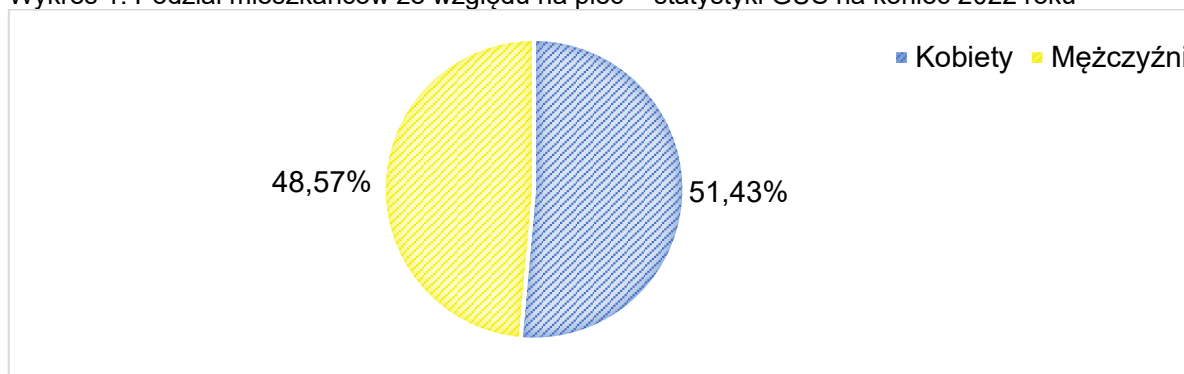
DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY

Dane demograficzne

Gmina Strzelin jest gminą miejsko-wiejską położoną w województwie dolnośląskim, w powiecie strzelińskim.

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31 grudnia 2022 r. Gmina Strzelin liczyła 21 450 mieszkańców; z czego 51,43% stanowią kobiety (11 032), a 48,57% mężczyźni (10 418). Współczynnik feminizacji dla Gminy Strzelin wynosił 106 (na 100 mężczyzn przypadło 106 kobiet).

Wykres 1. Podział mieszkańców ze względu na płeć – statystyki GUS na koniec 2022 roku

Gminę Strzelin charakteryzuje ujemny przyrost naturalny, który na koniec 2022 roku wyniósł -83. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -3,86 na 1000 mieszkańców. W 2022 roku urodziło się 174 dzieci, w tym 42,53% dziewczynek i 57,47% chłopców. W tym samym czasie odnotowano 257 zgonów, co odpowiada 11,95 zgonom na 1 000 mieszkańców.

W 2022 roku zarejestrowano 265 zameldowań w ruchu wewnętrznym oraz 280 wymeldowań, w wyniku czego saldo migracji wewnętrznych wynosiło dla Gminy Strzelin -15. W tym samym roku 4 osoby zameldowały się z zagranicy oraz zarejestrowano 3 wymeldowania za granicę - daje to saldo migracji zagranicznych wynoszące 1.

Dane statystyczne na koniec roku 2022 wskazują, że 57,69% mieszkańców z terenu Gminy Strzelin jest w wieku produkcyjnym, 17,64% w wieku przedprodukcyjnym, a pozostałe 24,67% w wieku poprodukcyjnym.

Zgodnie z danymi GUS na koniec roku 2022, w Gminie Strzelin pracowały 8 714 osoby w gospodarce narodowej, w tym: 4 053 kobiet oraz 4 661 mężczyzn. Zgodnie z danymi GUS, w 2022 roku w Gminie Strzelin zarejestrowanych było 704 osób bezrobotnych, w tym: 345 kobiet oraz 355 mężczyzn.⁵

⁵ Bank Danych Lokalnych (GUS) - dane dla Gminy Strzelin

Analiza danych instytucjonalnych

GMINNY OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ W STRZELINIE

Z danych przekazanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wynika, iż na przestrzeni lat 2021-2023 zmalała ogólna liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 1. Osoby korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną	Rok	Liczba
rodziny korzystające ze świadczeń GOPS świadczeń	rok 2021	662
	rok 2022	582
	rok 2023	562
liczba osób w rodzinach	rok 2021	894
	rok 2022	799
	rok 2023	794
rodziny korzystające ze świadczeń z powodu problemów wszelkich uzależnień	rok 2021	3
	rok 2022	3
	rok 2023	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Strzelinie

Na przestrzeni lat 2021-2023 żadna z rodzin nie korzystała z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej. Brak wskazania przesłanki udzielenia pomocy społecznej z powodu „przemocy w rodzinie” nie oznacza, że rodziny dotknięte przemocą nie korzystały z pomocy społecznej.

Tabela 2. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej

Rok	Liczba rodzin
rok 2021	0
rok 2022	0
rok 2023	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Strzelinie

ZESPÓŁ INTERDYSCYPLINARNY

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, w szczególności przez:

1. diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym;
2. inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom;
3. inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową;
4. opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
5. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym;
6. powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań;
7. monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”;
8. przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz.U. z 2024 r. poz. 424).
9. kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową;
10. składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2022 r. poz. 2151, 2311, 2581 i 2600 oraz z 2023 r. poz. 289 i 535).

Tabela 3. Procedura "Niebieskie Karty"

W związku z procedurą „Niebieskie Karty”	Rok	Liczba
wpłynęło ogółem:	rok 2021	59
	rok 2022	37
	rok 2023	63
wpłynęło z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	rok 2021	2
	rok 2022	2
	rok 2023	7
wpłynęło z Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	0
wpłynęło z Placówek Służby Zdrowia	rok 2021	1
	rok 2022	0
	rok 2023	1
wpłynęło z policji	rok 2021	54
	rok 2022	31
	rok 2023	52
wpłynęło z placówek oświatowych	rok 2021	2
	rok 2022	3
	rok 2023	3
wpłynęło z innego ośrodka pomocy społecznej	rok 2021	0
	rok 2022	1
	rok 2023	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Strzelinie

Analizując dane przekazane przez GOPS w Strzelinie można zauważyć, iż na przestrzeni lat 2022-2023 wzrosła liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych.

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2021-2023:

Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego:

- rok 2021: 4 posiedzenia,
- rok 2022: 6 posiedzeń,
- rok 2023: 6 posiedzeń.

Liczba utworzonych grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2021: 59 grup,
- rok 2022: 37 grup,
- rok 2023: 63 grupy.

Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2021: 204 posiedzenia,
- rok 2022: 144 posiedzenia,
- rok 2023: 163 posiedzenia.

Liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2021: 59 rodzin,
- rok 2022: 37 rodzin,
- rok 2023: 63 rodziny.

Liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych (ogółem):

- rok 2021: 252 osoby,
- rok 2022: 122 osoby,
- rok 2023: 261 osób.

Liczba kobiet objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2021: 63 kobiety,
- rok 2022: 42 kobiety,
- rok 2023: 56 kobiet.

Liczba mężczyzn objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2021: 63 mężczyzn,
- rok 2022: 41 mężczyzn,
- rok 2023: 68 mężczyzn.

Liczba dzieci objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych:

- rok 2021: 126 dzieci,
- rok 2022: 39 dzieci,
- rok 2023: 137 dzieci.

Na przestrzeni lat 2022-2023 wzrosła liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w danym roku. Ponadto, w 2021 roku liczba zakończonych procedur była najwyższa na przestrzeni ostatnich badanych trzech lat.

Procedura „Niebieskie Karty” w latach 2021-2023:

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-A” wszczynających procedurę:

- rok 2021: 59 formularzy,
- rok 2022: 37 formularzy,
- rok 2023: 63 formularze.

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-C”:

- rok 2021: 20 formularzy,
- rok 2022: 19 formularzy,
- rok 2023: 20 formularzy.

Liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta-D”:

- rok 2021: 17 formularzy,
- rok 2022: 15 formularzy,
- rok 2023: 11 formularzy.

Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”:

- rok 2021: 99 rodzin,
- rok 2022: 75 rodzin,
- rok 2023: 85 rodzin.

Liczba rodzin, wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w danym roku:

- rok 2021: 59 rodzin,
- rok 2022: 37 rodzin,
- rok 2023: 63 rodziny.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ogółem:

- rok 2021: 61 zakończonych procedur,
- rok 2022: 53 zakończone procedury,
- rok 2023: 44 zakończone procedury.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w przypadku ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej:

- rok 2021: 59 zakończonych procedur,
- rok 2022: 52 zakończone procedury,
- rok 2023: 38 zakończone procedury.

Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” po rozstrzygnięciu o braku zasadności podejmowania działań

- rok 2021: 2 zakończone procedury,
- rok 2022: 1 zakończona procedura,
- rok 2023: 6 zakończonych procedur.

Liczba wniosków skierowanych do prokuratury:

- rok 2021: 1 wniosek,
- rok 2022: 1 wniosek,
- rok 2023: 2 wnioski.

Liczba wniosków skierowanych do sądu dla nieletnich:

- rok 2021: 17 wniosków,
- rok 2022: 13 wniosków,
- rok 2023: 11 wniosków.

Liczba wniosków skierowanych na policję:

- rok 2021: 0 wniosków,
- rok 2022: 0 wniosków,
- rok 2023: 0 wniosków.

Liczba wniosków skierowanych do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w związku z przemocą domową, w której występuje problem uzależnienia od alkoholu:

- rok 2021: 8 wniosków,
- rok 2022: 11 wniosków,
- rok 2023: 6 wniosków.

Liczba osób objętych programami korekcyjno-edukacyjnymi dla osób stosujących przemoc domową:

- rok 2021: 0 osób,
- rok 2022: 0 osób,
- rok 2023: skierowano 8 osób.

W 2023 roku odnotowano największą liczbę osób dotkniętych przemocą domową. Na przestrzeni lat 2022-2023 wzrosła liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu.

Tabela 4. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:

Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:	Rok 2021	Rok 2022	Rok 2023
liczba osób doznających przemocy domowej (ogółem), w tym:	199	89	212
kobiety	63	42	56
mężczyźni	10	8	19
nieletni	126	39	137
liczba osób stosujących przemoc domową (ogółem), w tym:	59	37	63
kobiety	6	4	14
mężczyźni	53	33	49
nieletni	0	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	50	35	58
kobiety	6	3	8
mężczyźni	44	32	50
nieletni	0	0	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Strzelinie

Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej i które otrzymały pomoc zmierzającą do wyeliminowania niepożądanych zjawisk przemocowych:

Rok 2021: ogółem 30 rodzin

- Prawną - 11 rodzin,
- Psychologiczną - 16 rodzin,
- Finansową - 3 rodziny.

Rok 2022: ogółem 32 rodziny

- Prawną - 8 rodzin,
- Psychologiczną - 22 rodziny,
- Finansową - 2 rodziny.

Rok 2023: ogółem 38 rodzin

- Prawną - 13 rodzin,
- Psychologiczną - 21 rodzin,
- Finansową - 4 rodziny.

Tabela 5. Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej ze względu na doświadczaną formę przemocy zdefiniowaną w Kodeksie Karnym

Rodzaje przemocy	Rok	Liczba rodzin
przemoc fizyczna (art. 217 k.k./art. 157 § 1 i 2 k.k.)	rok 2021	54
	rok 2022	49
	rok 2023	81
przemoc psychiczna (art. 207 k.k./art. 190 k.k./art. 190a k.k./art. 191 k.k.)	rok 2021	49
	rok 2022	50
	rok 2023	92
przemoc seksualna (art. 197 k.k./art. 200 k.k./art. 201 k.k./ art. 202 § 2 k.k.)	rok 2021	1
	rok 2022	1
	rok 2023	0
przemoc ekonomiczna (art. 278 k.k./art. 288 k.k./art. 209 k.k.)	rok 2021	2
	rok 2022	10
	rok 2023	12
zaniedbywanie (art. 210 k.k./art. 160 § 2 k.k.)	rok 2021	2
	rok 2022	6
	rok 2023	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GOPS w Strzelinie

GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Dane z działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wskazują, iż na przestrzeni lat 2021-2023 zmalała liczba wniosków o leczenie odwykowe.

Tabela 6. Działalność GKRPA

Działania GKRPA	Rok	Liczba
posiedzenia GKRPA (ogółem)	rok 2021	18
	rok 2022	21
	rok 2023	19
przeprowadzone rozmowy motywujące	rok 2021	18
	rok 2022	21
	rok 2023	19
kontrole punktów sprzedaży napojów alkoholowych	rok 2021	0
	rok 2022	1
	rok 2023	0
wnioski o leczenie odwykowe	rok 2021	78
	rok 2022	52
	rok 2023	58
zlecenia przeprowadzenia badania przez biegłych sądowych	rok 2021	16
	rok 2022	14
	rok 2023	10
wnioski do Sądu w sprawie obowiązku leczenia odwykowego	rok 2021	5
	rok 2022	1
	rok 2023	5
postanowienia w sprawie wydania opinii na sprzedaż napojów alkoholowych	rok 2021	35
	rok 2022	16
	rok 2023	5
szkolenia, w których uczestniczyli członkowie komisji	rok 2021	1
	rok 2022	2
	rok 2023	0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GKRPA

STOWARZYSZENIE MONAR PORADNIA PROFILAKTYKI I TERAPII UZALEŻNIEŃ

Zakres działania Stowarzyszenia MONAR to konsultacje specjalistyczne, informacyjno-edukacyjne i korekcyjne z osobami z problemem uzależnień od substancji psychoaktywnych. Na przestrzeni lat 2021-2023 wzrosła liczba rodzin korzystających z pomocy Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR.

Tabela 7. Liczba osób korzystających z Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR

Stowarzyszenie MONAR	Rok	Liczba
rodziny z problemem alkoholowym	rok 2021	11
	rok 2022	13
	rok 2023	15

PUNKT KONSULTACYJNO-INFORMACYJNY DO SPRAW PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W STRZELINIE

Tabela 8. Usługa psychologa w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym

Rzeczywista liczba osób objętych pomocą		
Osoby korzystające z usługi psychologa	Rok 2021	16
	Rok 2022	22
	Rok 2023	21
Liczba odbytych spotkań	Rok 2021	76
	Rok 2022	70
	Rok 2023	63

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W STRZELINIE

Z danych przedstawionych przez Policję wynika, iż najczęściej dochodzi do interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu z powodu zakłócania porządku publicznego oraz prowadzenia pojazdów na drodze publicznej po spożyciu alkoholu.

Tabela 9. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu

Interwencje	Rok	Liczba interwencji
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej w stanie nietrzeźwości	rok 2021	58
	rok 2022	32
	rok 2023	36
prowadzenie pojazdów na drodze publicznej po spożyciu alkoholu	rok 2021	90
	rok 2022	65
	rok 2023	101
zakłócanie porządku publicznego	rok 2021	235
	rok 2022	257
	rok 2023	253
Podejmowanie czynności zawodowych pod wpływem alkoholu	rok 2021	7
	rok 2022	10
	rok 2023	7
liczba wypadków pod wpływem alkoholu	rok 2021	0
	rok 2022	2
	rok 2023	2
przestępstwa popełnione przez nieletnich pod wpływem środków odurzających	rok 2021	0
	rok 2022	0
	rok 2023	0
osoby zatrzymane do wytrzeźwienia ogółem	rok 2021	87
	rok 2022	78
	rok 2023	117
osoby nieletnie zatrzymane do wytrzeźwienia	rok 2021	0
	rok 2022	1
	rok 2023	0

Najczęstszym przestępstwem na terenie Gminy Strzelin w 2023 roku było kradzież mienia, a kolejnym uszkodzenie mienia oraz fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną.

Tabela 10. Przestępstwa na terenie gminy

Przestępstwa na terenie gminy	Rok	Liczba przestępstw
kradzież z włamaniem	rok 2021	20
	rok 2022	24
	rok 2023	18
fizyczne i psychiczne znęcanie się nad rodziną	rok 2021	28
	rok 2022	32
	rok 2023	38
pobicie	rok 2021	20
	rok 2022	22
	rok 2023	14
uszkodzenie mienia	rok 2021	31
	rok 2022	34
	rok 2023	40
kradzież pieniędzy wraz z dokumentami	rok 2021	4
	rok 2022	7
	rok 2023	4
kradzież mienia	rok 2021	218
	rok 2022	200
	rok 2023	252

Artykuł KK Kwalifikacja prawna wszczętych postępowań/ stwierdzonych/ zakończonych postępowań:

rok 2021 np.:

- znęcanie się nad rodziną - 28 / 18 / 10
- groźba karalna - 22 / 12 / 10
- uchylanie się od płacenia alimentów - 41 / 28 / 13

rok 2022 np.:

- znęcanie się nad rodziną - 24 / 6 / 18
- groźba karalna - 18 / 11 / 7
- Rozpijanie małoletniego - 1 / 0 / 1
- uchylanie się od płacenia alimentów - 29 / 20 / 9

rok 2023 np.:

- znęcanie się nad rodziną - 28 / 8 / 20
- groźba karalna - 25 / 16 / 9
- Rozpijanie małoletniego - 1 / 0 / 1
- uchylanie się od płacenia alimentów - 57 / 46 / 11

Statystyki Policji wskazują, że osobami doznającymi przemocy domowej są najczęściej kobiety, a mężczyźni są najczęściej osobami stosującymi przemoc. Na przestrzeni lat 2022-2023 wzrosła liczba osób doznających przemocy domowej.

Tabela 11. Liczba interwencji związanych z przemocą domową

Liczba interwencji związanych z przemocą	2021 rok	2022 rok	2023 rok
liczba osób doznających przemocy domowej:	203	134	163
kobiety	95	59	87
mężczyźni	32	30	27
nieletni	76	45	49
liczba osób stosujących przemoc domową:	102	67	93
kobiety	10	8	18
mężczyźni	92	59	75
nieletni	0	0	0
liczba osób stosujących przemoc domową pod wpływem alkoholu (ogółem), w tym:	78	42	58
kobiety	6	5	7
mężczyźni	72	37	51
nieletni	0	0	0

W związku z procedurą „Niebieskie Karty”:

- rok 2020 - wszczęcie 102 procedur NK,
- rok 2021 - wszczęcie 67 procedur NK,
- rok 2022 - wszczęcie 93 procedur NK.

SĄD REJONOWY W STRZELINIE

Dane za rok 2022:

- Wykonywanie władzy rodzicielskiej nad małoletnimi dziećmi zostało poddane nadzorowi kuratora sądowego w przypadku 135 rodzin.
- Nadzór kuratora sądowego został przyznany 220 dzieciom, które nie ukończyły 18 roku życia
- Żadna z rodzin nie została skierowana przez Sąd na mediacje rodzinne.

PROKURATURA REJONOWA W STRZELINIE

Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową:

- rok 2021 - 11 postępowań;
- rok 2022 - 17 postępowań;
- rok 2023 - 45 postępowań.

Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia:

- rok 2021 - 5 postępowań;
- rok 2022 - 7 postępowań;
- rok 2023 - 17 postępowań.

Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania:

- rok 2021 - 4 postępowania;
- rok 2022 - 10 postępowań;
- rok 2023 - 23 postępowania.

Liczba osób poszkodowanych:

- rok 2021 - 19 osób;
- rok 2022 - 23 osoby;
- rok 2023 - 43 osoby.

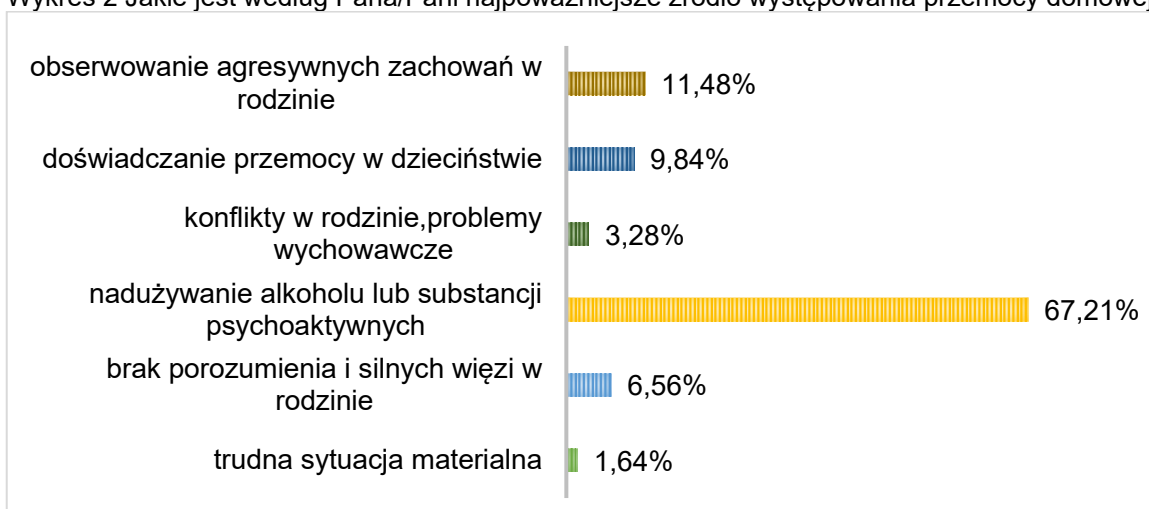
Diagnoza zjawiska przemocy domowej - wyniki badań ankietowych

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród dorosłych mieszkańców Gminy Strzelin

Grupa badawcza: 61 osób

- Zdecydowana większość respondentów przemoc domową postrzega jako przemoc psychiczną, czyli wyzwiska, poniżanie czy krzyki (98,36%) oraz przemoc fizyczną, czyli bicie, szarpanie, popychanie (96,72%), a także nakłanianie do współżycia seksualnego (91,80%).
- W opinii zdecydowanej większości badanych (98,36%) nie ma żadnych sytuacji, które mogą dopuszczać bądź usprawiedliwiać stosowanie przemocy.
- Według 67,21% ankietowanych najpoważniejszym źródłem występowania przemocy domowej jest uzależnienie od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych.

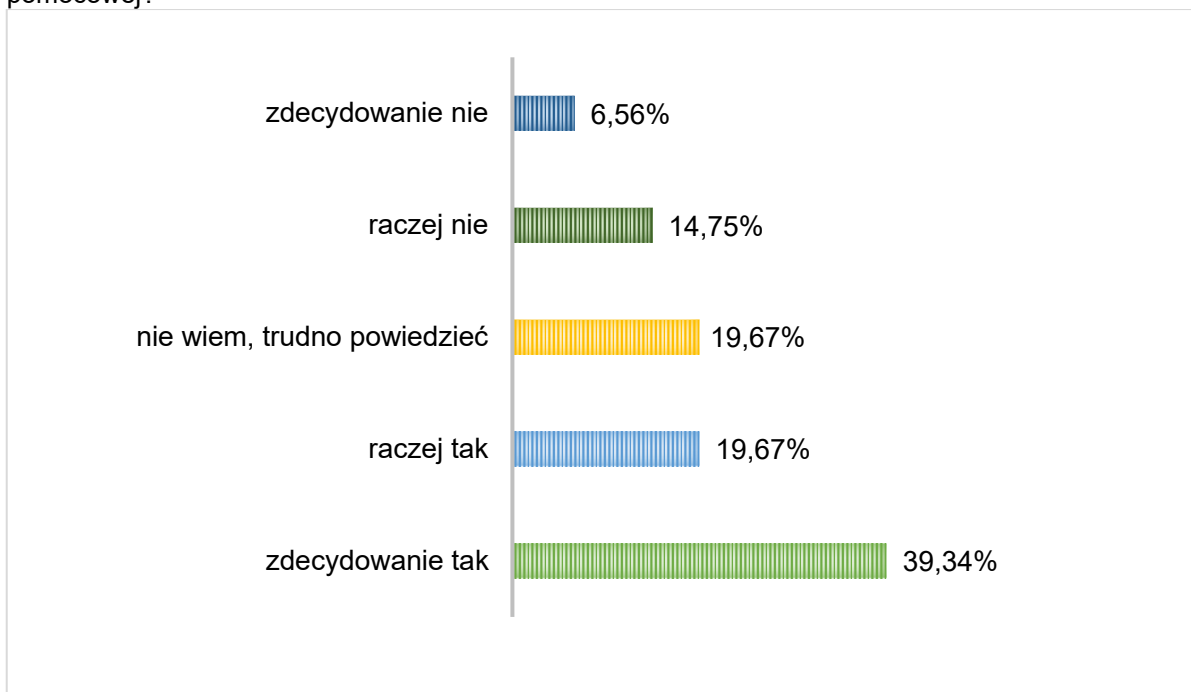
Wykres 2 Jakie jest według Pana/Pani najpoważniejsze źródło występowania przemocy domowej

- Zdecydowana większość ankietowanych nie popiera stosowania kar cielesnych wobec dzieci (tj. 95,08%). Niemniej jednak 3,28% ankietowanych uważa je za dopuszczalne, w szczególności kiedy inne metody wychowawcze zawodzą. Ponadto 19,67% dopuszcza danie tzw. „klapsa” dziecku, które doprowadziło do niebezpiecznej dla siebie sytuacji.
- W opinii respondentów osobą doznającą przemocy jest najczęściej kobieta oraz dziecko, a osobą stosującą przemoc jest najczęściej mężczyzna.

- 27,87% badanych mieszkańców przyznało, że doświadczyło przemocy. Najczęściej osobami, które stosowały przemoc byli rodzice.
- 29,51% badanych zadeklarowało, że osobiście doświadczyło przemocy psychicznej (wrzaski, poniżanie) ze strony członka rodziny.
- 18,03% przyznało, że doświadczyło przemocy fizycznej ze strony członka rodziny.
- 14,75% zadeklarowało, że doświadczyło osobiście ograniczania kontaktów ze znajomymi ze strony członka rodziny.
- 11,48% przyznało, iż doświadczyło zaniedbania i braku opieki ze strony członka rodziny.
- 8,20% badanych mieszkańców doświadczyło osobiście uniemożliwienia podjęcia pracy i odbieranie pieniędzy.
- 1,64% badanych mieszkańców zaznaczyło, iż doświadczyli nakłaniania do współżycia seksualnego przez członka rodziny.
- Łącznie 21,31% ankietowanych w przypadku doświadczania przemocy domowej nie zgłosiłoby tego faktu do instytucji pomocowych.

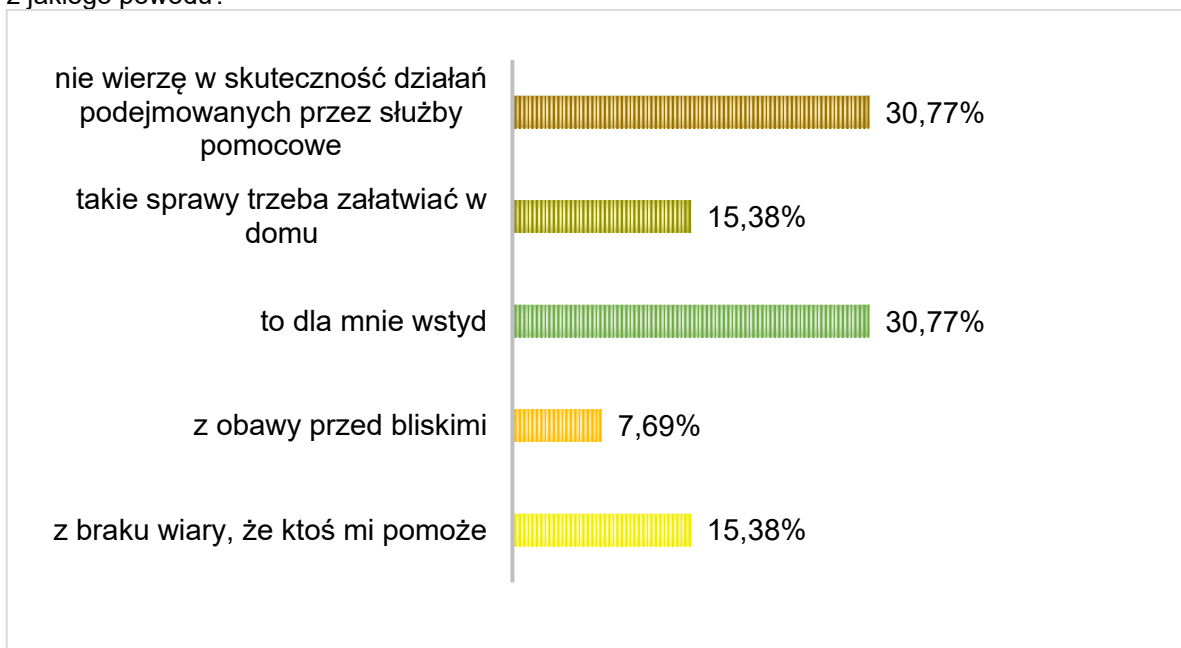
Wykres 3. Czy w przypadku zachowań przemocowych zgłosiłby/aby Pan/Pani ten fakt instytucji pomocowej?

- Osoby, które uprzednio zadeklarowały, że nie zgłosiłyby zaistniałego faktu przemocy w rodzinie zostały zapytano o powód podjęcia takiej decyzji. I tak,

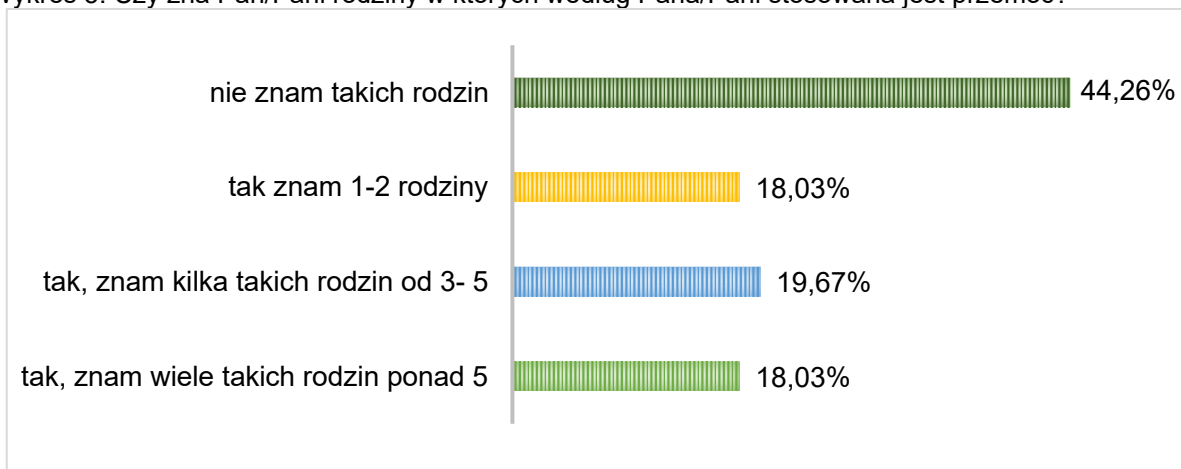
37,77% badanych stwierdziło, że nie zrobiliby tego z powodu wstydu i tyle samo stwierdziło, iż nie wierzy w skuteczność działań podejmowanych przez służby pomocowe. 15,38% twierdzi, iż takie rzeczy trzeba załatwiać w domu i taka sama liczba ankietowanych uznała, że i tak nie otrzyma pomocy. Pozostałe 7,69% ankietowanych nie zrobiliby tego z obawy przed bliskimi.

Wykres 4. Jeżeli będąc osobą doznającą przemocy domowej nie zgłosiłby Pan/Pani tego faktu, to z jakiego powodu?

- Łącznie 55,73% respondentów zna rodziny, w których stosowana jest przemoc domowa.

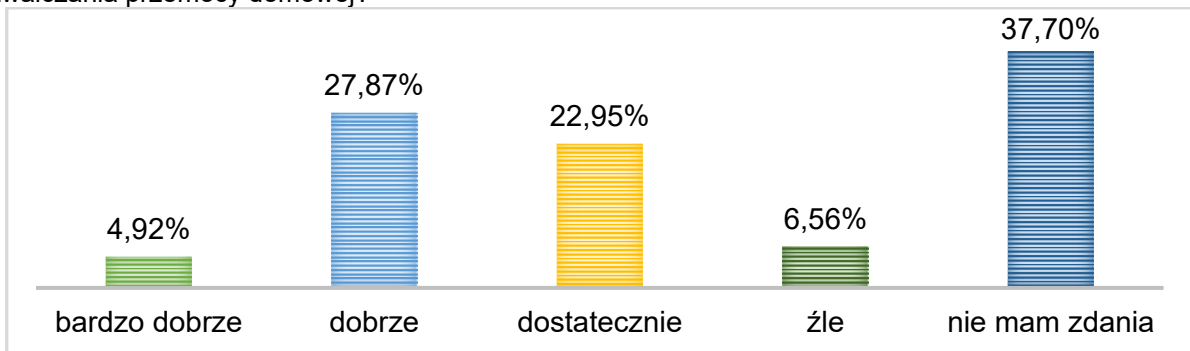
Wykres 5. Czy zna Pan/Pani rodziny w których według Pana/Pani stosowana jest przemoc?

- Instytucje na terenie Gminy, które pomagają w sytuacji zaistnienia przemocy domowej badani mieszkańcy wymieniali najczęściej GOPS oraz Policję.

- 55,74% respondentów uważa, iż osoby doznające przemocy domowej na terenie gminy mogą liczyć na pomoc lokalnych instytucji. Przeciwnie zdanie wyraziło 4,92%, a pozostałe 39,34% nie wiedziało jak ustosunkować się do tej kwestii.
- 39,34% ankietowanych mieszkańców jest zdania, iż na terenie Gminy Strzelin sytuacji związanych z przemocą domową jest coraz więcej. Przeciwnie zdanie w tym temacie wyraziło 3,28% respondentów.
- 27,87% ankietowanych oceniło na poziomie dobrym skuteczność działań podejmowanych na terenie gminy Strzelin na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej, 22,95% na poziomie dostatecznym, 6,56% uznało, iż są one niedostateczne, a 4,92% bardzo dobre. Pozostałe 37,70% nie wyraziło jednoznacznej opinii w tym zakresie.

Wykres 6. Jak Pan/Pani ocenia skuteczność działań podejmowanych na terenie Gminy na rzecz zwalczania przemocy domowej?

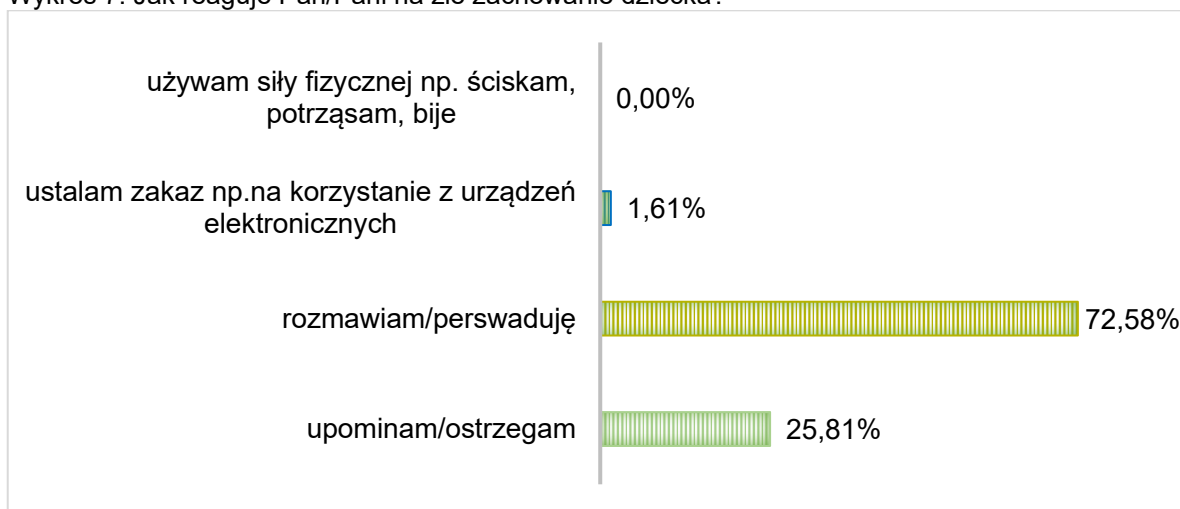

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród rodziców uczniów szkół z terenu gminy Strzelin

Grupa badawcza: 62 osoby

- 75,81% badanych uważa, iż ma bardzo dobry kontakt ze swoim dzieckiem/dziećmi.
- 56,45% określiło swoją postawę wobec dziecka/dzieci jako prawidłową (akceptująca, współdziałająca, uznająca prawa dziecka), natomiast 25,81% uznało, iż jest ona nadopiekuńcza. Kolejno, 9,68% badanych rodziców przyznało, iż są nadmiernie wymagający, a 8,06% rozpieszczający.
- 72,58% respondentów przyznało, iż w przypadku złego zachowania dziecka rozmawia lub perswaduje, natomiast 25,81% upomina lub ostrzega przed konsekwencjami złego zachowania. Z kolei, 1,61% rodziców ustala zakaz na korzystanie z urządzeń elektronicznych.

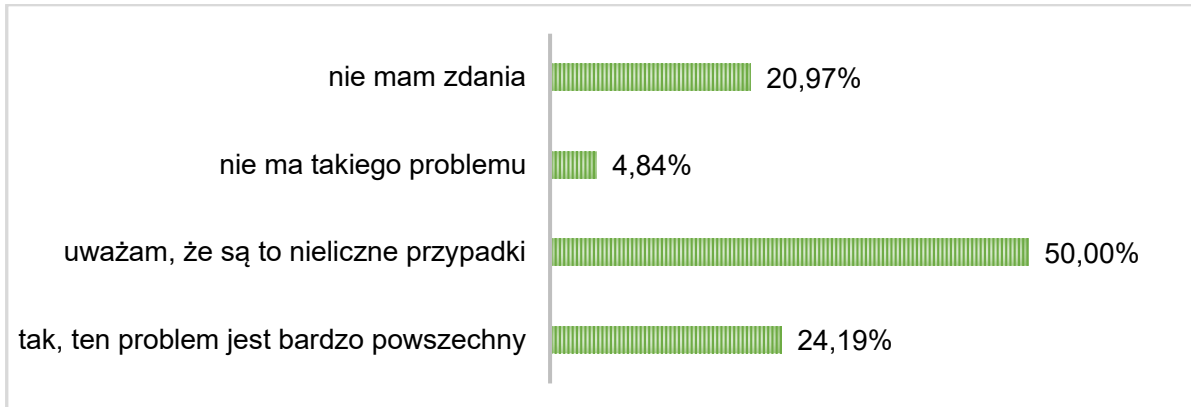
Wykres 7. Jak reaguje Pan/Pani na złe zachowanie dziecka?

- Według 24,19% badanych pandemia Covid-19 wpłynęła niekorzystnie na ich relacje z dziećmi, gdyż badani rodzice zaobserwowali u swoich dzieci pogorszony stan emocjonalny oraz pogarszające się ich relacje koleżeńskie.

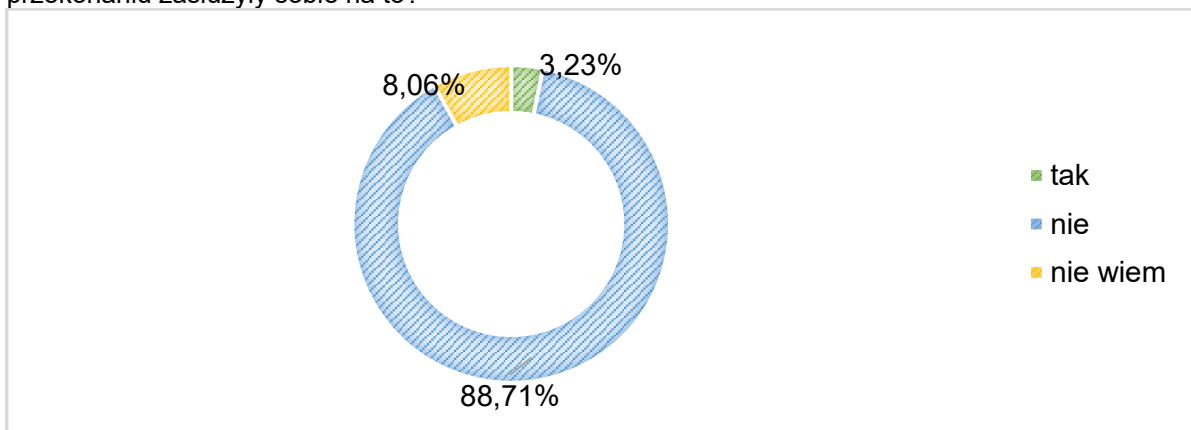
- 50,00% badanych rodziców jest zdania, iż problem przemocy wobec dzieci występuje na terenie gminy Strzelin, jednak są to nieliczne przypadki, natomiast 24,19% przyznało, iż jest to problem powszechny, a 4,84% twierdzi, iż nie ma takiego problemu. Pozostałe 20,97% ankietowanych nie miało zdania w tym temacie.

Wykres 8. Czy w Pana/Pani opinii na terenie gminy występuje problem przemocy wobec dzieci w rodzinie?

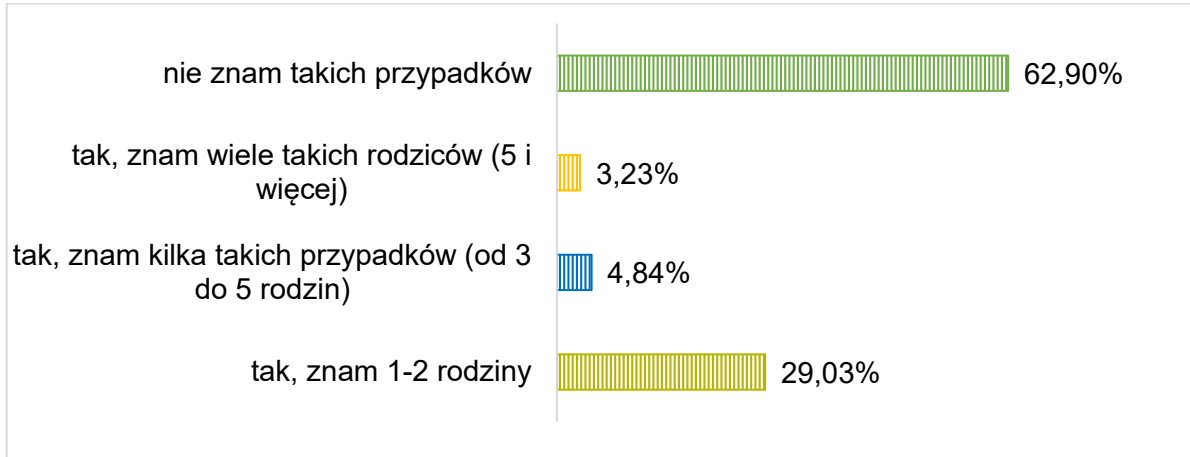
- Według 96,77% badanych dziecko nie powinno się bać rodziców.
- 72,58% badanych jest za ustawowym zakazem stosowania kar cielesnych, natomiast 17,74% jest przeciw. Pozostałe 9,68% nie wyraziło jednoznacznej opinii w tym zakresie.
- 3,23% respondentów jest zdania, iż rodzice mają prawo stosować kary cielesne, w sytuacji kiedy dziecko na to zasłużyło.

Wykres 9. Czy rodzice mają prawo stosować kary cielesne wobec swoich dzieci, jeśli w ich przekonaniu zasłużyły sobie na to?

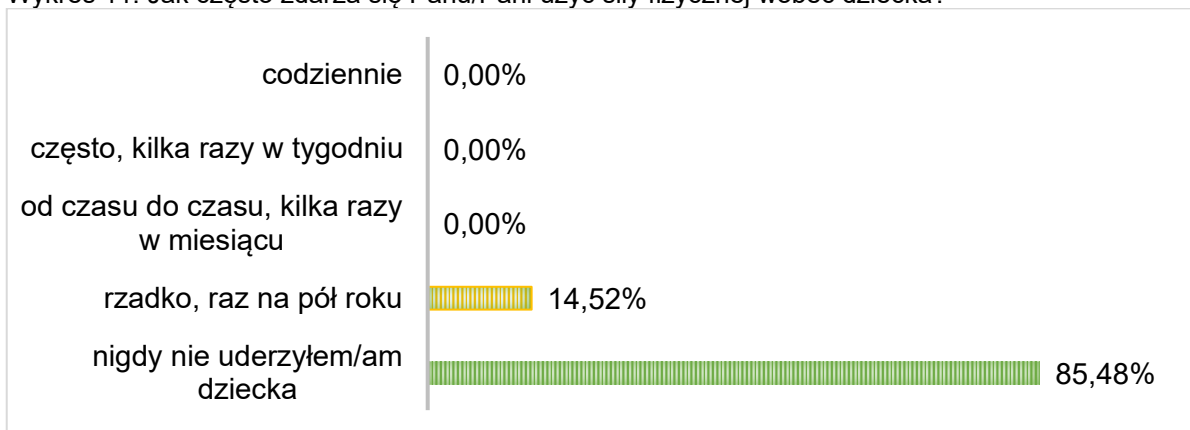
- Łącznie 37,10% respondentów zna rodziny, w których stosowane są kary cielesne wobec dzieci.

Wykres 10. Czy zna Pan/Pani rodziny, w których stosowane są kary cielesne wobec swoich dzieci?

- 19,35% przyznało, iż usprawiedliwionym działaniem wobec dziecka/dzieci jest ograniczanie im kontaktów z rówieśnikami oraz krzyk.
- 12,90% respondentów uważa, iż można odbierać dzieciom pieniądze.
- 100,00% badanych rodziców przyznało, iż stosowanie przemocy domowej wobec dziecka może mieć wpływ na jego zachowanie w dorosłym życiu.
- 17,74% badanych wyraziło zdanie, iż klaps dany dziecku w sytuacji, gdy dziecko doprowadziło do sytuacji dla niego niebezpiecznej jest uzasadniony.
- 14,52% używa siły fizycznej wobec swoich dzieci raz na pół roku.

Wykres 11. Jak często zdarza się Panu/Pani użyć siły fizycznej wobec dziecka?

- 100,00% respondentów, którzy użyli siły fizycznej wobec dziecka/dzieci żałowało swojej decyzji.

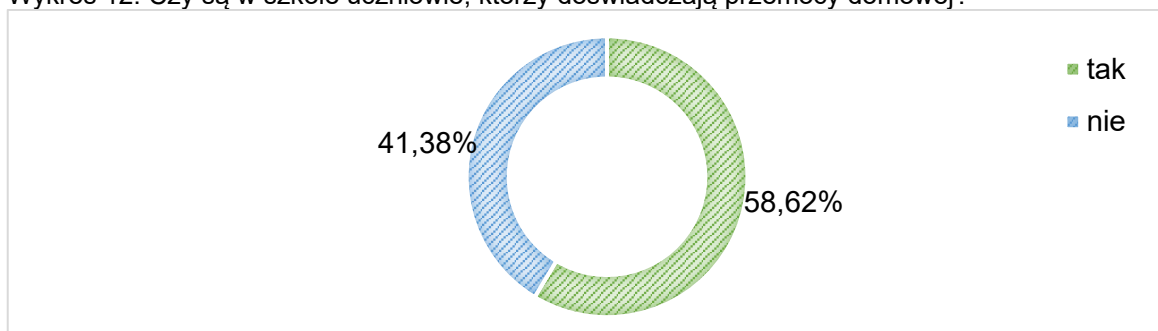
- 29,03% respondentów stanęłoby w obronie swojego dziecka, gdyby ktoś z członków gospodarstwa domowego go uderzył. 70,97% badanych rodziców przyznało jednak, iż do tej pory nikt z członków gospodarstwa domowego nie uderzył ich dziecka/dzieci.
- 64,52% respondentów przyznało, iż w ich domach nikt nie wymierza kar dzieciom. 20,97% przyznało, iż samemu wymierza kary swoim dzieciom, a 14,52% wskazało na męża/żonę.
- 40,32% badanych rodziców przyznało, że w ich rodzinie ma miejsce agresja słowna (podnoszenie głosu, krzyczenie) wobec dzieci.
- 40,32% stwierdziło, iż w ich rodzinie stosuje się nadopiekuńczość (wyręczanie dziecka we wszystkim) wobec dzieci.
- 8,06% przyznało, iż w ich rodzinie ma miejsce wywoływanie poczucia winy u dziecka/dzieci za stan emocjonalny i zdrowotny rodzica.
- 4,84% przyznało się, że w ich rodzinie ma miejsce zastraszanie oraz szantażowanie dzieci.
- 3,23%% badanych rodziców wyraziło chęć pozyskania wiedzy nt. bezprzemocowego wychowania dzieci, natomiast 17,74% stwierdziło, iż ma nad tym kontrolę. Pozostałe 79,03% przyznało, iż nie stosuje przemocy wobec dzieci.
- 70,97% respondentów nie posiada wiedzy nt. instytucji pomocowych na terenie gminy, które wspierają osoby doznające przemocy domowej.
- 79,03% badanych wie na czym polega procedura "Niebieskie Karty", natomiast 20,97% przyznało się do braku wiedzy w tym zakresie.

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród nauczycieli szkół z terenu gminy Strzelin

Grupa badawcza: 58 osób

- 96,55% badanych nauczycieli potwierdziło, iż na godzinie wychowawczej prowadzone są rozmowy z uczniami na temat tego, jak ważne jest mówienie o tym, gdy ktoś wyrządza nam krzywdę/robi coś złego
- 72,41% ankietowanych nauczycieli przyznało, iż uczniowie nie chcą rozmawiać z gronem pedagogicznym na temat przemocy domowej.
- Wszyscy badani nauczyciele przyznali, iż wiedzą jak reagować w sytuacji wystąpienia przemocy pomiędzy uczniami.
- 58,62% respondentów przyznało, iż w szkołach są uczniowie, którzy mogą doświadczać problemu przemocy w rodzinie.

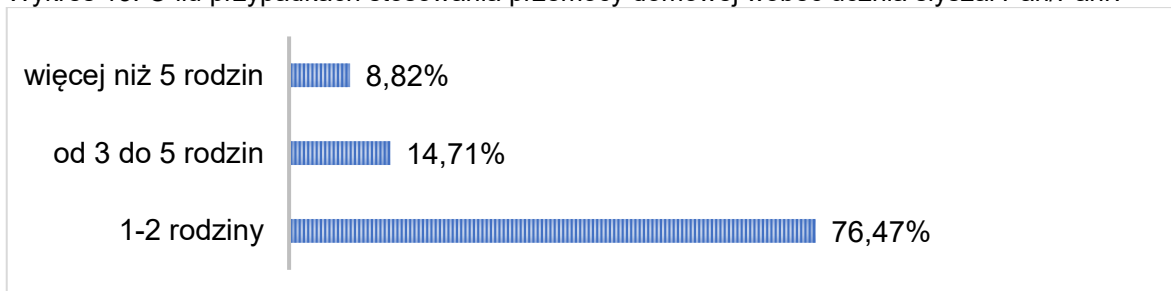
Wykres 12. Czy są w szkole uczniowie, którzy doświadczają przemocy domowej?

- Nauczyciele, którzy potwierdzili, że w ich szkole są uczniowie dotknięci przemocą domową, zostali zapytani o to skąd dowiedzieli się, że taki problem w rodzinie ucznia występuje. 41,18% potwierdziło, iż wynikało to z samodzielnej obserwacji ucznia i po przeprowadzeniu z nim dyskretnej rozmowy, 23,53% nauczycieli przyznało, iż uczeń sam opowiedział o tym problemie, a 20,59% dowiedziało się od innego nauczyciela.

- 76,47% badanych, którzy potwierdzili, że w ich szkole są uczniowie dotknięci przemocą domową słyszało o 1-2 przypadkach stosowania przemocy domowej wobec ucznia, 14,71% o 3-5 takich przypadkach, a 8,82% ponad 5 takich przypadkach.

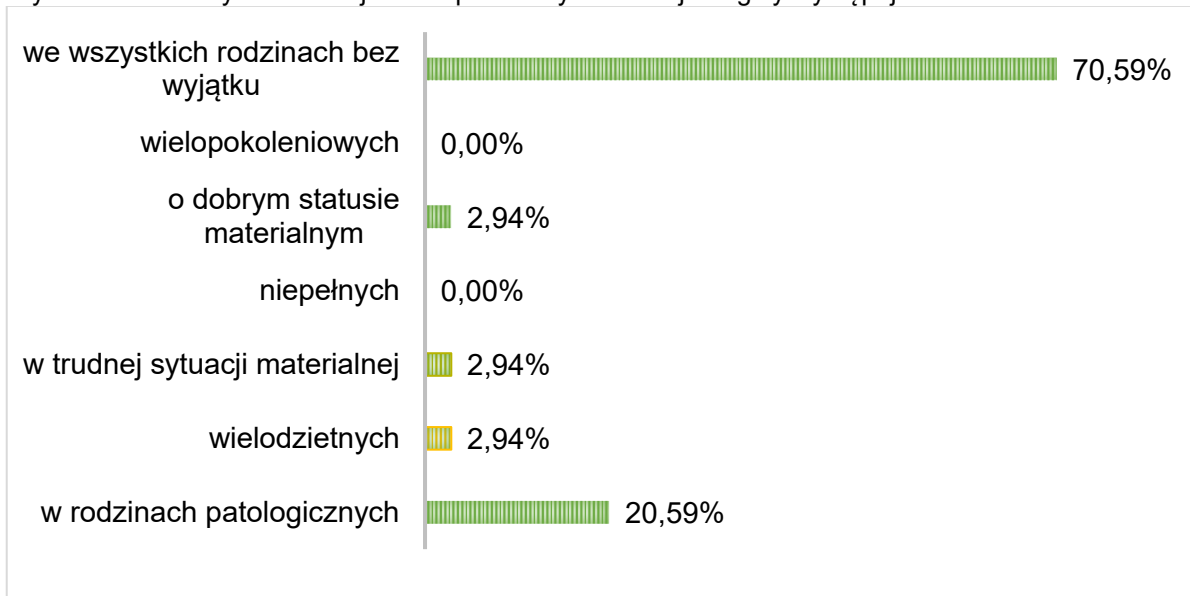
Wykres 13. O ilu przypadkach stosowania przemocy domowej wobec ucznia słyszał Pan/Pani?

- 65,38% nauczycieli uznało, iż częste opuszczanie zajęć lekcyjnych (m.in. bez uzasadnionych powodów) jest czynnikiem do rozpoznania, czy uczeń doświadcza przemocy domowej, a 50,00% ankietowanych nauczycieli stwierdziło, iż takim czynnikiem są widoczne ślady zaniedbania ucznia (brak zapewnionego pożywienia do szkoły, brak dbałości o higienę ciała, nieadekwatność ubioru, co do pory roku itp.)
- Dla 38,46% nauczycieli czynnikiem świadczącym o stosowaniu przemocy wobec ucznia jest przejawianie zachowania autodestrukcyjnego przez ucznia (np. samookaleczanie) i taki sam odsetek nauczycieli uważa, iż uczeń który ma obawy przed powrotem do domu, opóźnia powrót do domu po zajęciach lekcyjnych może doświadczać przemocy domowej.

- 70,59% respondentów przyznało, iż zjawisko przemocy domowej może występować w każdej rodzinie bez wyjątku, a według 20,59% zjawisko to dotyczy rodzin patologicznych.

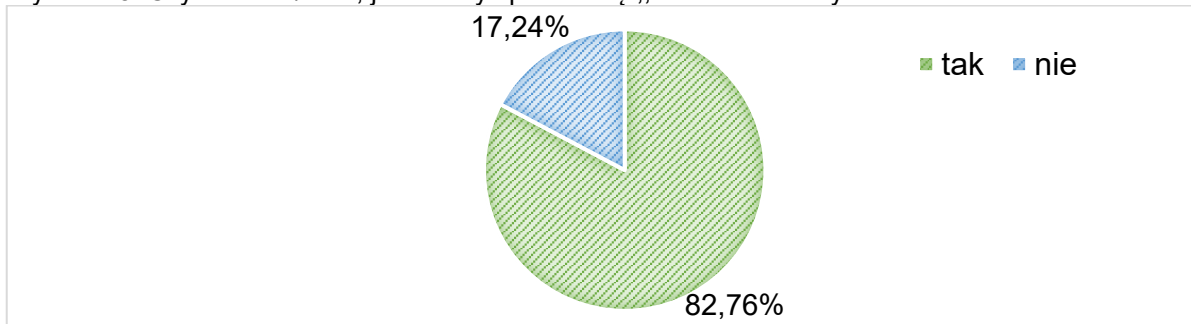
Wykres 14. Zidentyfikowane zjawisko przemocy domowej z reguły występuje:

- 46,55% nauczycieli twierdzi, iż inni uczniowie powinni zgłaszać przypadki przemocy domowej, jeśli są ku temu powody, a według 29,31% powinni takie sytuacje zgłaszać nauczyciele.
- 24,14% respondentów potwierdziło, iż w przypadku stwierdzenia/podejrzenia przemocy domowej wobec ucznia szkoła zawiadomiła sąd rodzinny/policję bez wcześniejszego poinformowania o tym fakcie rodziców.
- 98,28% badanych zna instytucje przeciwdziałające przemocy domowej.
- 77,59% nauczycieli potwierdziło, iż szkoła współpracuje z innymi specjalistami/instytucjami w sprawie przeciwdziałania przemocy domowej wobec dziecka. Wśród instytucji wymienione zostały: GOPS, Sąd Rodzinny, Kurator, Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, psycholog, pedagog oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna.
- 91,38% respondentów zna przepisy dot. obowiązku reagowania przedstawiciela oświaty na przemoc domową wobec ucznia.
- 93,10% nauczycieli potwierdziło, iż w szkole opracowana jest procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że dziecko doświadcza przemocy domowej.

- 82,76% ankietowanych wie jak założyć procedurę „Niebieskie Karty”.

Wykres 15. Czy wie Pan/Pani, jak założyć procedurę „Niebieskie Karty”?

- 10,34% nauczycieli potwierdziło, iż uruchomiło procedurę „Niebieskie Karty”.

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród uczniów szkół z terenu gminy Strzelin

Grupa badawcza: 272 uczniów, w tym 78 uczniów szkoły podstawowej oraz 194 uczniów szkoły ponadpodstawowej.

- Większość ankietowanych, niezależnie od grupy wiekowej ma dobre relacje ze swoimi rodzicami i chętnie dzieli się z nimi swoimi problemami.
- 7,69% uczniów szkoły podstawowej oraz 3,09% uczniów szkoły ponadpodstawowej nie czuje się bezpiecznie w swoim domu.
- 78,21% uczniów szkoły podstawowej oraz 75,26% szkoły ponadpodstawowej jest zdania, że rodzice nie mają prawa uderzyć dziecka, z kolei 15,38% uczniów szkoły podstawowej oraz 12,89% uczniów szkoły ponadpodstawowej przyznało, iż rodzice mogą to zrobić, jeśli są ku temu powody.
- 16,67% uczniów młodszych oraz 29,90% uczniów starszych nie wie czym jest przemoc domowa.
- Według 24,36% uczniów szkół podstawowych główną przyczyną powstawania przemocy są konflikty w domu, a 23,08% twierdzi, iż przyczyną są konflikty wśród uczniów w szkole. Według 25,26% uczniów szkoły ponadpodstawowej są to konflikty w domu, a według 23,20% przyczyną są konflikty wśród uczniów w szkole.
- 55,13% uczniów młodszych oraz 57,22% uczniów starszych przyznało, iż „klaps” jest przemocą fizyczną.
- Uczniowie najczęściej przyznawali, iż nigdy nie doświadczyli przemocy fizycznej ze strony rodziców. Taką odpowiedź wskazało 66,67% młodszych uczniów oraz 68,56% starszych uczniów. Wśród uczniów, którzy przyznali, że rodzice stosowali wobec nich kary cielesne przeważały odpowiedzi wskazujące na bardzo rzadkie lub stosowali w przeszłości, ale już tego nie robią.
- 21,79% uczniów szkoły podstawowej oraz 30,41% uczniów szkoły ponadpodstawowej przyznało, iż znają osoby, które były w ciężkiej sytuacji i doświadczyły lub doświadczają przemocy, jednak nikt nie udzielił jej pomocy.
- Bez względu na wiek uczniowie najczęściej wskazywali, iż to ojciec lub rodzeństwo najczęściej stosują przemoc wobec dziecka.

- 53,85% uczniów szkoły podstawowej i 28,35% uczniów szkoły ponadpodstawowej w momencie kiedy są świadkiem agresywnego zachowania informują osobę, która może im pomóc. Uczniowie najczęściej wymieniali wśród takich osób grono pedagogiczne. 23,08% uczniów szkoły podstawowej i 44,85% uczniów szkół ponadpodstawowych przyznało, iż nie reaguje w takich sytuacjach.
- W opinii 91,03% uczniów szkoły podstawowej i 89,69% uczniów szkoły ponadpodstawowej bicie można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 71,79% uczniów szkoły podstawowej i 80,41% uczniów szkoły ponadpodstawowej opluwanie można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 67,95% uczniów szkoły podstawowej i 54,64% uczniów szkoły ponadpodstawowej przewiska można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 58,97% uczniów szkoły podstawowej i 58,76% uczniów szkoły ponadpodstawowej mówienie kłamstw o innych można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 66,67% uczniów szkoły podstawowej i 61,34% uczniów szkoły ponadpodstawowej zabieranie jedzenia można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 74,36% uczniów szkoły podstawowej i 85,57% uczniów szkoły ponadpodstawowej kradzież można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 78,21% uczniów szkoły podstawowej i 86,08% uczniów szkoły ponadpodstawowej niszczenie cudzych rzeczy można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 87,18% uczniów szkoły podstawowej i 85,57% uczniów szkoły ponadpodstawowej zmuszanie do robienia rzeczy wbrew kogoś woli można nazwać przemocą wobec innych.
- W opinii 92,31% uczniów szkoły podstawowej i 89,18% uczniów szkoły ponadpodstawowej zastraszanie, grożenie można nazwać przemocą wobec innych.
- 89,74% uczniów szkoły podstawowej i 85,57% uczniów szkoły ponadpodstawowej twierdzi, iż nikt nie ma prawa znęcać się i poniżać innych.
- 73,08% uczniów szkoły podstawowej i 56,70% uczniów szkoły ponadpodstawowej jest zdania, iż przemocy nie wolno ukrywać, takie sytuacje

trzeba zgłaszać i prosić o pomoc. Jednak 12,82% uczniów szkoły podstawowej i 5,15% uczniów szkoły ponadpodstawowej uważa, iż przemoc domowa to wstyd i nie powinno się o tym mówić obcym.

- 10,26% uczniów młodszych i 5,15% uczniów starszych stwierdziło, iż sytuacje w domu najlepiej rozwiązuje się siłą.
- 17,95% uczniów szkoły podstawowej i 26,29% uczniów szkoły ponadpodstawowej uważa, że są sytuacje w których można stosować przemoc w domu (np. gdy brat i siostra nas denerwuje).
- 53,85% uczniów szkoły podstawowej oraz 64,43% uczniów szkoły ponadpodstawowej nie posiada wiedzy na temat instytucji pomocowych zajmujących się osobami dotkniętymi problemem przemocy.
- 32,05% uczniów młodszych i 41,75% uczniów starszych doświadczyło obrażania, wyzwisk i przekleństw przez członka swojej rodziny.
- 20,51% uczniów młodszych i 25,77% uczniów starszych doświadczyło zakazu kontaktów z rówieśnikami oraz innymi członkami rodziny.
- 23,08% uczniów młodszych i 32,47% uczniów starszych doświadczyło ośmieszania i zawstydzania w obecności innych przez członków swojej rodziny.
- 24,36% uczniów szkoły podstawowej i 23,71% uczniów szkoły ponadpodstawowej doświadczyło bólu fizycznego, szarpania i popychania przez członków swojej rodziny.
- 23,08% uczniów szkoły podstawowej i 35,57% uczniów szkoły ponadpodstawowej ma poczucie braku docenienia i stawiania bardzo wysokich wymagań.
- Na pytanie kogo w pierwszej kolejności uczniowie powiadomiliby, jeśli doznawaliby przemocy domowej nie zależnie od wieku uczniów wskazali na rodziców.
- 46,15% uczniów szkoły podstawowej i 52,06% uczniów szkoły ponadpodstawowej nie wie co to jest „Niebieska Linia”.

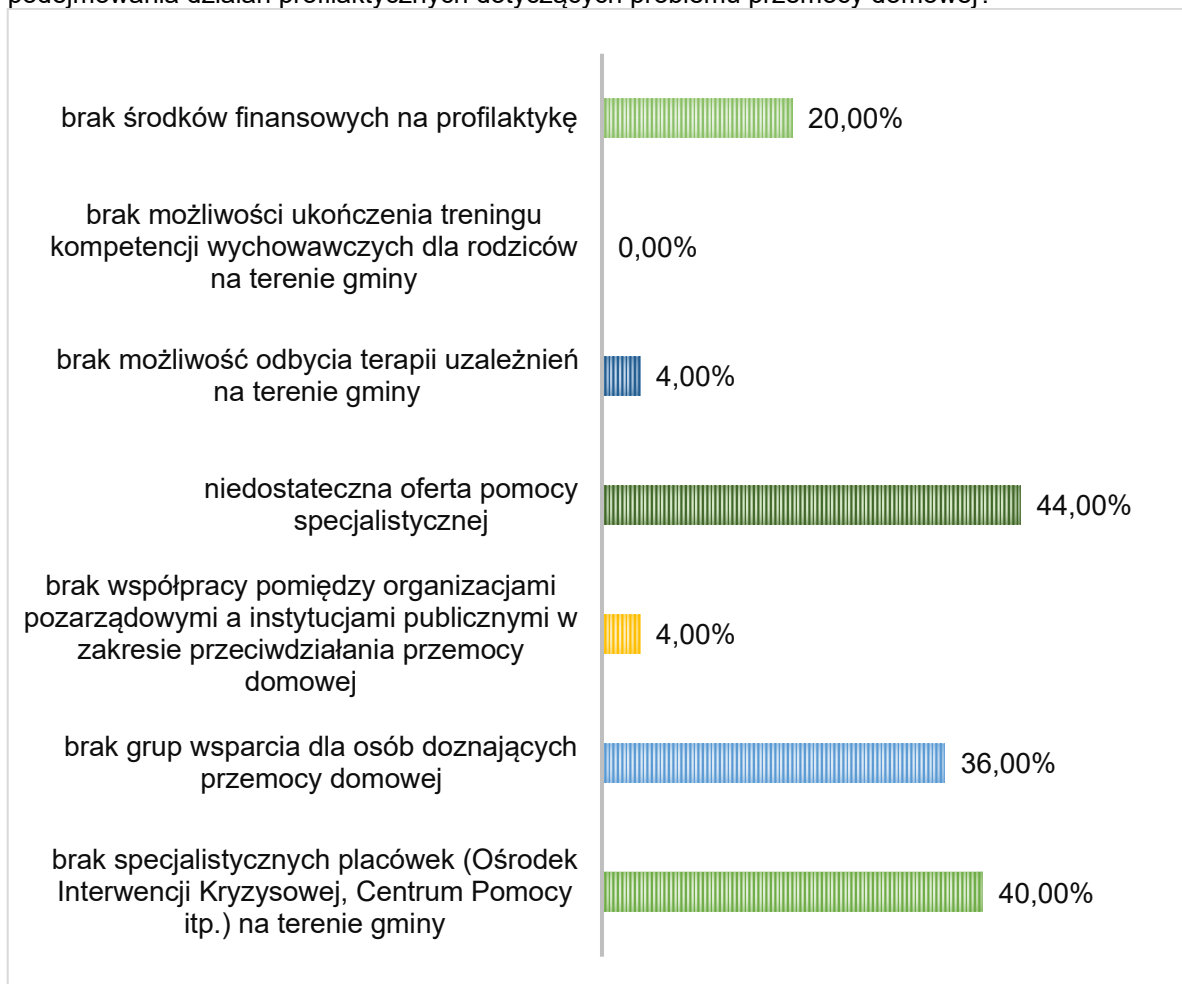
Badanie ankietowe przeprowadzone wśród pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelinie

Grupa badawcza: 25 osób

- Wśród czynników ułatwiających pracę GOPS na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej pracownicy GOPS wskazali przede wszystkim na znajomość przez osoby doświadczające przemocy domowej miejsc i osób, w których mogą uzyskać pomoc, wysoką świadomość mieszkańców gminy dotyczącą zjawiska przemocy domowej, prowadzenie grupy samopomocowej dla osób doświadczających przemocy i prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dotyczącego przemocy domowej
- Pracownicy GOPS najczęściej jako zasoby podnoszące skuteczność pracy na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej wymieniali przede wszystkim wysokie kwalifikacje i kompetencje pracowników świadczących pomoc dla osób doświadczających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową, stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy oraz realizację programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
- Według pracowników GOPS najczęściej w zakresie pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej podejmowana jest współpraca z Policją, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Sądami Rodzinnymi.
- Wśród czynników środowiskowych najbardziej wpływających na brak skuteczności działań na rzecz ograniczania przemocy domowej pracownicy GOPS wskazali na niski poziom wiedzy społeczeństwa na temat przemocy (np. o przemocy można mówić wtedy, gdy widoczne są ślady na ciele) oraz brak reakcji środowiska lokalnego na akty przemocy domowej (nie należy wtrącać się w prywatne sprawy rodziny).
- Wśród najistotniejszych ograniczeń w zakresie podejmowania działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy domowej pracownicy GOPS wskazywali najczęściej na niedostateczną ofertę pomocy specjalistycznej, a kolejno na brak specjalistycznych placówek (Ośrodek Interwencji Kryzysowej,

Centrum Pomocy itp.), brak grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej na terenie gminy oraz brak środków finansowych na profilaktykę.

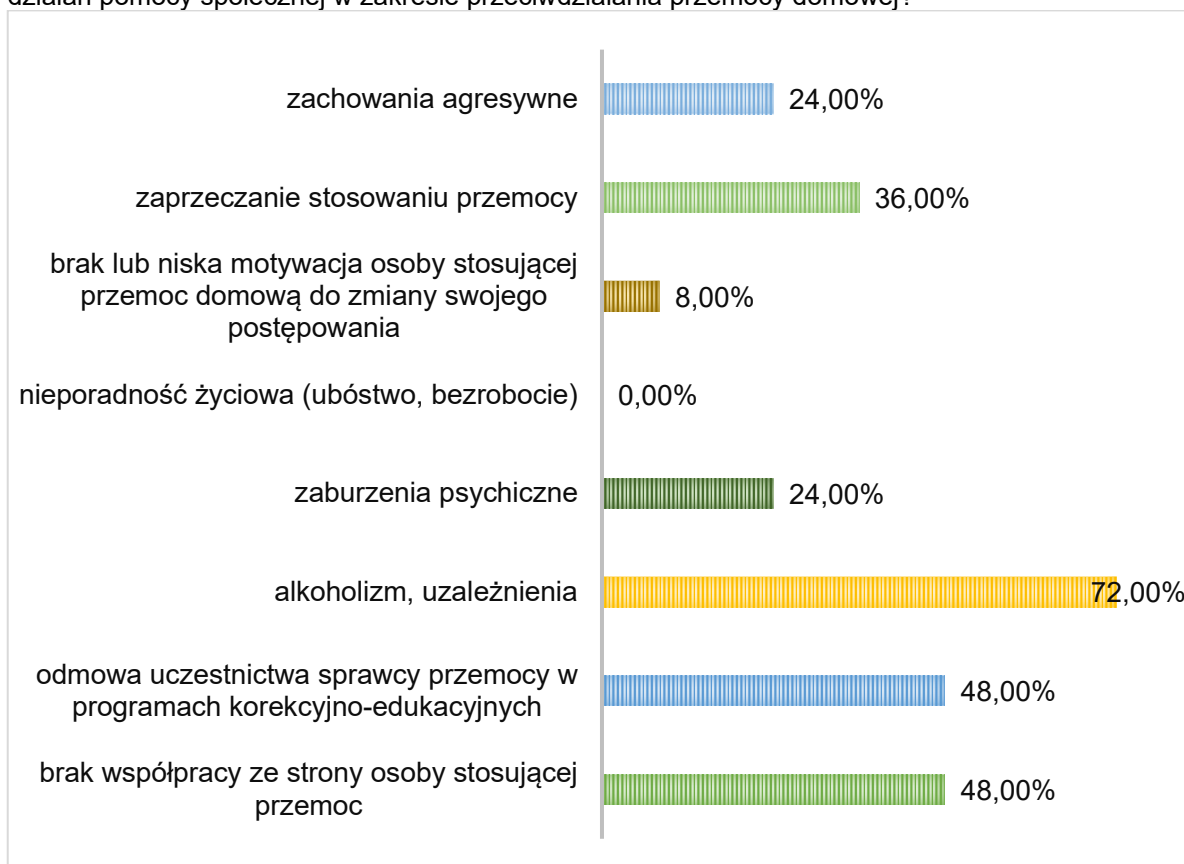
Wykres 16. Jakie dostrzega Pan/Pani na terenie gminy najistotniejsze ograniczenia w zakresie podejmowania działań profilaktycznych dotyczących problemu przemocy domowej?

- Skuteczność podejmowanych przez instytucje pomocowe działań najczęściej ograniczana jest przez strach przed osobą stosującą przemoc domową, a kolejno to: poczucie wstydu, że ktoś się dowie, zaprzeczanie występującemu problemowi w rodzinie (ukrywanie problemu) oraz brak współpracy ze strony osób doświadczających przemocy domowej.

- Wśród czynników ograniczających skuteczność działań ze strony osób stosujących przemoc domową pracownicy GOPS wskazali przede wszystkim na uzależnienie od alkoholu oraz inne uzależnienia, a kolejno odmowa uczestnictwa osoby stosującej przemoc w programach korekcyjno-edukacyjnych, brak współpracy ze strony osoby stosującej przemoc, zaprzeczanie stosowaniu przemocy, zachowania agresywne oraz zaburzenia psychiczne.

Wykres 17. Jakie czynniki ze strony osób stosujących przemoc domową obniżają skuteczność działań pomocy społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

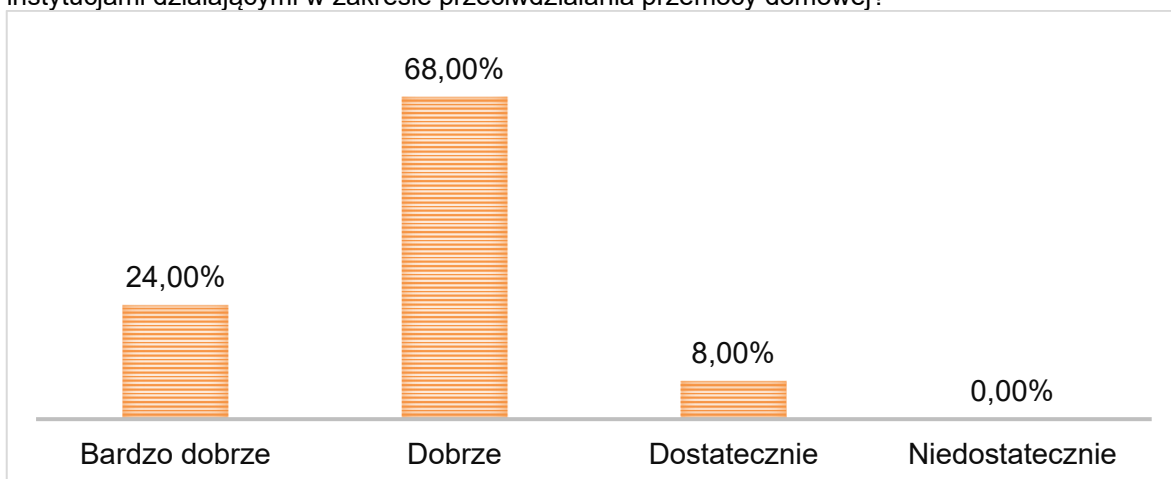

- Zdaniem pracowników GOPS działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej często są ograniczone ze względu na nadmierne obciążenie obowiązkami pracownika socjalnego w ramach współpracy z grupą diagnostyczno-pomocową, a także niewystarczająca liczba specjalistów ds. przemocy domowej zatrudnionych w GOPS oraz przejmowanie odpowiedzialności za procedurę Niebieskie Karty w ramach grup diagnostyczno-pomocowych.
- Wśród priorytetowych działań na rzecz ograniczania problemu przemocy domowej pracownicy GOPS wskazali na zwiększenie dostępności do

poradnictwa specjalistycznego obejmującego wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne i socjalne, udzielanie kompleksowego wsparcia oraz szkolenia pracowników. Wśród działań pracownicy wymienili również konieczność przekazania zadań z tego zakresu organizacjom pozarządowym oraz superwizji pracy socjalnej.

- 8,00% ankietowanych pracowników GOPS potwierdziło, iż są członkami ZI.
- 68,00% ankietowanych oceniło dobrze współpracę członków Zespołu Interdyscyplinarnego z innymi instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, 24,00% oceniło bardzo dobrze, a 8,00% dostatecznie.

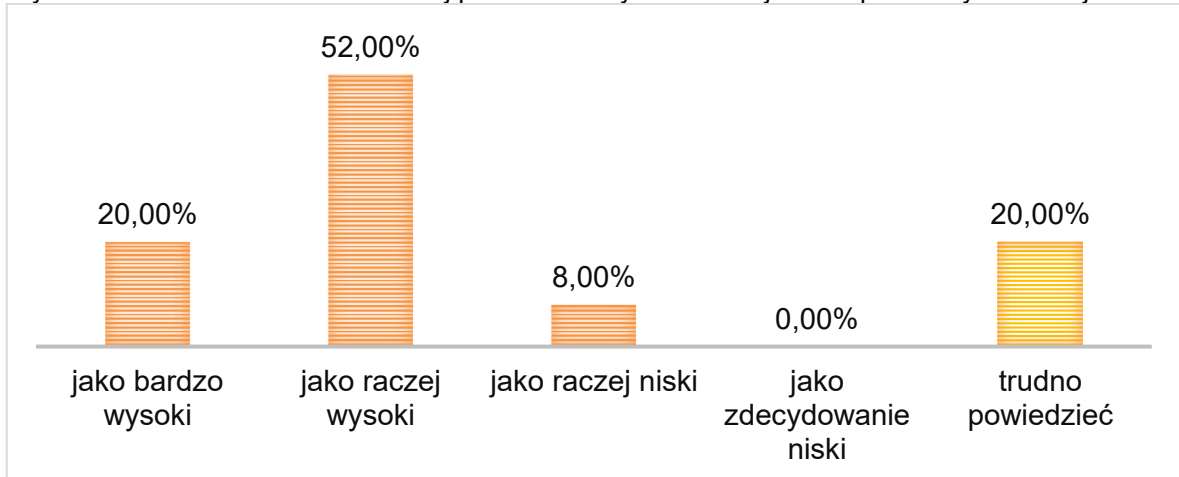
Wykres 18. Jak ocenia Pan/Pani współpracę członków Zespołu Interdyscyplinarnego z innymi instytucjami działającymi w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej?

- Pracownicy GOPS najlepiej ocenili współpracę z Policją, GKRPA, Placówkami Oświatowymi, Placówkami ochrony zdrowia oraz Punktem konsultacyjno-Informacyjnym ds przeciwdziałania przemocy.

- 52,00% pracowników socjalnych ocenia swój poziom wiedzy nt. zjawiska przemocy domowej jako raczej wysoki, 20,00% jako bardzo wysoki i tyle samo nie udzieliło jednoznacznej odpowiedzi. 8,00% ankietowanych oceniło swój poziom wiedzy jako raczej niski.

Wykres 19. Jak ocenia Pan/Pani swój poziom wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej?

- 52,00% pracowników GOPS przyznało, iż pracownicy socjalni znają procedurę Niebieskie Karty w dobrym stopniu, a 48,00% w stopniu bardzo dobrym.
- 100,00% pracowników GOPS miało zapewnioną superwizję.
- Według 66,67% w wyniku pandemii na terenie gminy nasilił się problem przemocy domowej.
- 100,00% pracowników GOPS potwierdziło, iż w ubiegłym roku brało udział w szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
- 72,00% badanych potwierdziło chęć uczestnictwa w szkoleniach o temacie przemocy domowej, a wśród zagadnień, które ich zdaniem powinny obejmować planowane szkolenia znalazły się przede wszystkim: rozwiązywanie problemów/konfliktów, skuteczne rozmowy, negocjacje, etapy pracy z osobami doświadczającymi/stosującymi przemoc domową, procedury interwencyjne oraz realizowanie programów korekcyjno-edukacyjnymi.

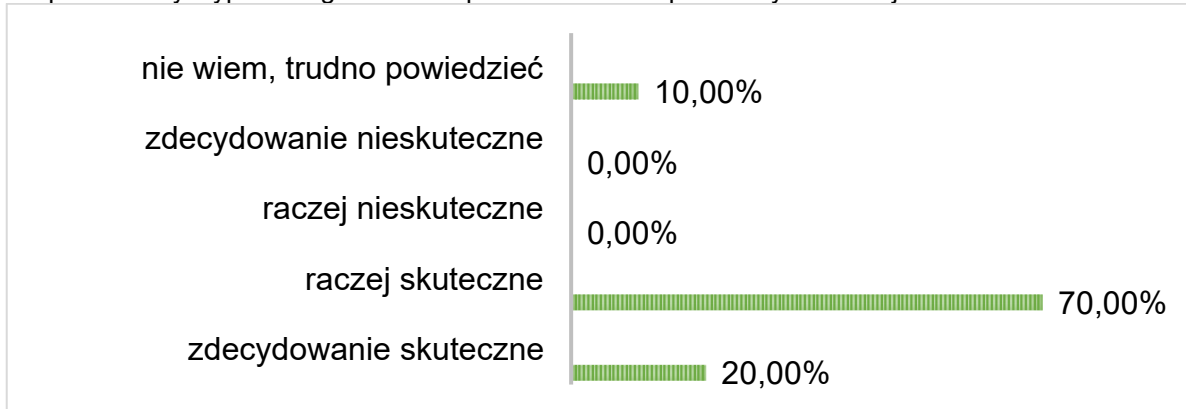
Badanie ankietowe przeprowadzone wśród członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Strzelinie

Grupa badawcza: 10 osób

- Najczęściej poruszanym zagadnieniem w ramach posiedzeń członków Zespołu Interdyscyplinarnego (ZI) jest monitoring prowadzonych spraw i występowanie przemocy na terenie gminy, w tym omawianie przypadków rodzin, co do których zachodzi podejrzenie występowania przemocy w rodzinie. Kolejno to ustalanie planów działań mających na celu przeciwdziałanie zjawisku przemocy oraz analizowanie zadań członków zespołu/grup roboczych.
- Wśród zasobów organizacyjnych ZI, które podnoszą skuteczność działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej pracownicy wskazali przede wszystkim na to, iż członkowie reprezentują różne instytucje, co ułatwia kompleksowe rozwiązanie problemu przemocy domowej, zaangażowanie i profesjonalne podejście osób wchodzących w skład Zespołu i Grup diagnostyczno-pomocowych oraz sprawną komunikację i przepływ informacji między członkami Grup diagnostyczno-pomocowych. Kolejno ankietowani wskazali na doświadczenie we współpracy interdyscyplinarnej na rzecz osób dotkniętych przemocą domową, wysokie kwalifikacje, kompetencje i doświadczenie członków ZI i Grup diagnostyczno-pomocowych oraz finansowanie szkoleń dla członków ZI i Grup diagnostyczno-pomocowych.
- Skuteczność działań w zakresie ograniczania przemocy w rodzinie najczęściej ograniczona jest przez zbiurokratyzowane i niejasne przepisy prawne, a kolejno zbyt częste uruchamianie procedury Niebieskie Karty, niewystarczająca liczba specjalistycznych szkoleń oraz fakt, iż dla wielu członków jest to dodatkowa funkcja zawodowa, co powoduje, że nic nie wnoszą do pracy zespołu. Pojawiły się również odpowiedzi wskazujące na niewystarczającą wiedzę i doświadczenie pracowników służb pomocowych, brak wzajemnego wsparcia między członkami podczas pracy z indywidualnym przypadkiem oraz brak opracowanych zasad współpracy między członkami zespołu.

- 70,00% ankietowanych oceniło raczej skutecznie działania realizowane w ramach funkcjonowania ZI na terenie gminy Strzelin na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, 20,00 oceniło jako zdecydowanie skuteczne, a 10,00% nie wyraziło opinii w tym temacie.

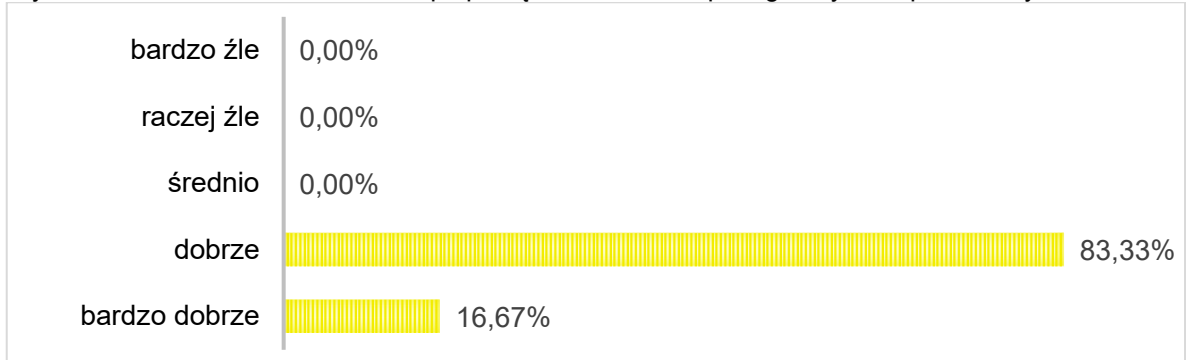
Wykres 20. Jak ocenia Pan/Pani skuteczność działań realizowanych w ramach funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej?

- W opinii ankietowanych, aby skuteczniej ograniczać przemoc domową należy zwiększyć liczbę szkoleń, usystematyzować pracę Zespołu, wprowadzić skuteczną strategię oraz wymieniać doświadczenia i uwagi.
- 60,00% respondentów uważa, iż współpraca różnych podmiotów/instytucji w ramach ZI oraz funkcjonowanie Specjalistycznych Ośrodków Wsparcia dla osób doświadczających przemocy domowej jest bardzo istotna w pracy ZI na rzecz ograniczania przemocy domowej.
- 70,00% ankietowanych uważa, iż dostępność bezpłatnego poradnictwa psychologicznego/terapeutycznego dla osób doświadczających przemocy domowej oraz upowszechnianie informacji nt. oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy jest bardzo istotna w pracy ZI na rzecz ograniczania przemocy domowej.
- 60,00% ankietowanych zaznaczyło, iż są członkami Grup diagnostyczno-pomocowych.

- 60,00% ankietowanych oceniła swój poziom wiedzy na temat zjawiska przemocy w rodzinie jako raczej wysoki, a 30,00% jako bardzo wysoki.
- 83,33% oceniło dobrze współpracę między członkami Grup diagnostyczno-pomocowych, a 16,67% bardzo dobrze.

Wykres 21. Jak ocenia Pan/Pani współpracę w ramach Grup diagnostyczno-pomocowych?

- 40,00% przyznało, iż posiada tylko powierzchowną wiedzę na temat programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
- Prawie wszyscy ankietowani tj. 90,00% zaznaczyli chęć uczestnictwa w szkoleniach poświęconych tematyce przemocy domowej.

Wśród tematów, które powinny pojawić się na szkoleniach członkowie ZI wymieniali najczęściej praca z osobami stosującymi przemoc, praca z osobami doświadczającymi przemocy, sposoby pracy z rodzinami, u których mimo działań Zespołu nie następuje zaprzestanie przemocy oraz dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin stosujących przemoc i mediacje rodzinne.

PODSUMOWANIE

Analizując dane, przekazane przez Zespół Interdyscyplinarny dotyczące procedury „Niebieskie Karty” na przestrzeni lat 2021-2023, należy wnioskować, iż problemem przemocy domowej dotkniętych jest średnio około 53 rodziny rocznie. Są to oczywiście przypadki ujawnione, znajdujące się w rejestrach „Niebieskie Karty”, do których należy doliczyć przypadki nieujawnione. W tym względzie należy posługiwać się już szacunkami wynikającymi z innych źródeł, w tym wynikami badań ankietowych.

Z analizy danych pozyskanych w trakcie badań ankietowych przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców z terenu Gminy Strzelin, gdzie próba badawcza liczyła 61 osób wynika, iż łącznie 55,73% (34 osoby) respondentów zna przynajmniej jedną rodzinę dotkniętą problemem przemocy. Ponadto, 27,87% (17 osób) badanych zadeklarowało, że osobiście doświadczyło przemocy. Idąc dalej, 3,28% było zdania, że można skarcić dziecko cieleśnie, jeżeli inne metody zawodzą, a 19,67% dopuszcza danie tzw. „klapsa” dziecku, które doprowadziło do niebezpiecznej dla siebie sytuacji.

W przypadku problemu przemocy domowej z dużym prawdopodobieństwem oczekiwać można zniekształceń płynących z niechęci do ujawniania informacji o życiu prywatnym (pytania o obecność przemocy we własnych rodzinach), czy nieznamomości funkcjonowania innych rodzin lub niechęci przekazywania takich informacji (pytania o obecność przemocy w innych rodzinach).

Należy również zaznaczyć, iż ankietowani biorący udział w badaniach, zapytani o znajomość rodzin/osób doświadczających przemocy, w ramach udzielonych odpowiedzi mogli mieć na uwadze te same przypadki dotknięte problemem przemocy domowej.

Podsumowując, badania ankietowe przeprowadzone wśród reprezentatywnej próby mieszkańców Gminy Strzelin stanowią potencjalnie najbardziej interesujące źródło informacji o problemie przemocy. Z jednej strony, dają możliwość szerokiego odzwierciedlenia indywidualnych doświadczeń i znajomości zachowań innych ludzi; z drugiej zaś, wypowiedzi badanych filtrowane są przez szereg czynników, ujawniając jedynie część badanej rzeczywistości.

Przemoc domowa jest problemem trudnym do zdiagnozowania. Osoby doznające przemocy domowej często nie chcą ujawniać problemu, obawiając się reakcji otoczenia, represji ze strony osób stosujących przemoc, długich i zawiłych procedur prawnych lub też z powodu braku wiary w skuteczność działań pomocowych realizowanych przez instytucje z terenu gminy.

Podobnie jest w przypadku świadków przemocy, którzy z podobnych powodów nie decydują się na zgłoszenie zaobserwowanych aktów przemocy do odpowiednich instytucji. Prezentowane postawy mieszkańców wobec zjawiska przemocy domowej często są wynikiem panujących w społeczeństwie stereotypów. Dlatego też zalecane działania powinny skupiać się na zwiększeniu świadomości mieszkańców w zakresie problematyki przemocy domowej, poprzez organizację różnego rodzaju spotkań informacyjnych oraz kampanii profilaktycznych.

Tabela 12. Przemoc domowa - wnioski i rekomendacje.

Przemoc domowa	
WNIOSKI	REKOMENDACJE
Przemoc domowa jest problemem bardzo złożonym i niezwykle trudnym do diagnozowania. Osoby doznające przemocy domowej nie chcą ujawniać problemu, obawiając się reakcji otoczenia, represji ze strony osoby stosującej przemoc, długich i zawiłych procedur prawnych.	Należy mieć na względzie, że oficjalne statystyki nie odzwierciedlają w pełni skali i charakteru problemu przemocy domowej, dlatego, w celu skutecznego przeciwdziałania przemocy i ochrony osób dotkniętych przemocą należy systematycznie diagnozować problem w środowisku lokalnym.
W świadomości społecznej dość powszechnym jest posługiwanie się stereotypami, utartymi szablonami związanymi z pojęciem przemocy. Pomimo poparcia społecznego dla konieczności reagowania na przemoc, deklaracje badanych często nie znajdują potwierdzenia w ich zachowaniach. Wynika to najczęściej	Rekomenduje się podjęcie działań mających na celu zwiększenie świadomości mieszkańców na temat konieczności reagowania na przemoc domową. Należy upowszechniać wśród mieszkańców znaczenie roli świadka przemocy domowej oraz form i sposobów postępowania w sytuacji zaobserwowania aktów przemocy.

<p>z przekonania, że nie należy się wtrącać w cudze sprawy rodzinne.</p>	
<p>Z badań wynika, że w świadomości mieszkańców pomoc w sytuacji występowania przemocy świadczą przede wszystkim dwa podmioty: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Policja. Niski jest poziom wiedzy na temat pozostałych instytucji działających na terenie gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.</p>	<p>Należy rozpowszechniać informacje nt. instytucji i organizacji świadczących pomoc rodzinom i osobom dotkniętym problemem przemocy domowej, a także możliwościach wsparcia znajdującego się w ich ofercie. Ze względu na kluczową rolę Zespołu Interdyscyplinarnego należy informować społeczność lokalną o jego kompetencjach oraz zakresie działania.</p>
<p>Badania pokazują na niejednoznaczne podejście mieszkańców do stosowania kar cielesnych wobec dzieci - zdecydowana większość uczestników badania jest przeciwna takim metodom wychowawczym. Niemniej jednak 3,28% badanych mieszkańców uważa, że rodzic może uderzyć dziecko, szczególnie jeśli inne metody zawodzą.</p>	<p>Rekomenduje się podejmowanie działań edukacyjnych skierowanych do rodziców służących podniesieniu ich wiedzy o konsekwencjach stosowania przemocy wobec dzieci oraz wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych (np. komunikacja z dzieckiem, rozwiązywanie konfliktów). Warto także podejmować działania informacyjno-edukacyjne służące ochronie dzieci przed przemocą domową (np. włączanie się w kampanie ogólnopolskie, organizacja lokalnych kampanii, happeningów).</p>

ANALIZA SWOT

W celu uzyskania pełnego obrazu systemu przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Strzelin, dokonano określenia słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń, jakie mogą się pojawić w trakcie realizacji zadań związanych z pomocą osobom dotkniętym problemem przemocy domowej.

Tabela 13. Analiza SWOT

Mocne strony
<ul style="list-style-type: none">• Działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Strzelinie (GOPS).• Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Gminie Strzelin (ZI).• Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Strzelinie.• Praca Asystenta Rodziny.• Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA).• Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy.• Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.• Znajomość osób zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy domowej z poszczególnych instytucjach w gminie.• Wysoki poziom wiedzy i kompetencji pracowników GOPS zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.• Stałe podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej.• Sprawna współpraca GOPS z innymi instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.
Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">• Dużo obowiązków związanych z przejęciem odpowiedzialności za procedurę „Niebieskie Karty” w ramach prac Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych.• Brak grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej.

- Niedostateczna oferta pomocy specjalistycznej.
- Niski poziom wiedzy społeczeństwa na temat przemocy domowej (np. o przemoc można mówić wtedy, gdy widoczne są ślady na ciele).
- Brak reakcji środowiska lokalnego na akty przemocy domowej (nie należy wtrącać się w prywatne sprawy rodziny).
- Zaprzeczanie występującemu problemowi w rodzinie (ukrywanie problemu) ze strony osób doświadczających przemoc, strach przed osobą stosującą przemoc, brak współpracy ze strony osób doświadczających przemoc domowej oraz brak wiedzy osób doznających przemocy domowej na temat instytucji pomocowych.
- Alkoholizm oraz inne uzależnienia, bądź też brak współpracy ze strony osoby stosującej przemoc, brak lub niska motywacja sprawcy przemocy do zmiany swojego postępowania oraz zaprzeczanie stosowaniu przemocy.

Szanse

- Zwiększenie dostępności do poradnictwa specjalistycznego obejmującego wsparcie psychologiczne, terapeutyczne, prawne i socjalne.
- Zwiększanie kompetencji osób zaangażowanych w realizację zadań w zakresie przeciwdziałania przemocy poprzez uczestnictwo w kursach, szkoleniach.
- Prowadzenie działań zapobiegających dysfunkcjom rodzin.
- Propagowanie pozytywnych wzorców rodzinnych, w tym wychowywania dzieci bez stosowania przemocy.
- Zacieśnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi w celu zwiększenia efektywności działań podejmowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy.
- Obowiązkowy udział w programach korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.

Zagrożenia

- Powiększanie się dysfunkcji rodzinnych.
- Problem alkoholizmu oraz innych uzależnień.
- Wypalenie zawodowe osób zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy.
- Negatywny odbiór służb społecznych.

ADRESACI PROGRAMU

Adresatami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 dla Miasta i Gminy Strzelin są:

- mieszkańcy Gminy Strzelin,
- osoby doświadczające przemocy domowej, w tym dzieci, współmałżonkowie lub partnerzy w związkach nieformalnych, osoby starsze, osoby niepełnosprawne,
- osoby stosujące przemoc domową,
- świadkowie przemocy domowej,
- osoby, instytucje, podmioty zajmujące się profesjonalnie udzielaniem wsparcia społecznego.

REALIZATORZY PROGRAMU

Koordynatorem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 dla Miasta i Gminy Strzelin jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelinie przy współpracy z następującymi instytucjami:

- Urzędem Miasta i Gminy w Strzelinie,
- Zespołem Interdyscyplinarnym,
- Policją,
- Placówkami oświatowymi i kulturalnymi,
- Placówkami służby zdrowia,
- Sądem Rejonowym w Strzelinie,
- Kuratorami,
- Prokuraturą,
- Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie,
- Organizacjami pozarządowymi.

CELE PROGRAMU ORAZ KIERUNKI DZIAŁAŃ

Celem głównym Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 dla Miasta i Gminy Strzelin jest zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy osobom jej doznającym oraz oddziaływanie na osoby je stosujące. Cel nadrzędny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i wyodrębnionych w ramach celów zadań.

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działania:

- Diagnozowanie i monitorowanie zjawiska przemocy na terenie Gminy Strzelin, w celu dostosowania poszczególnych działań do skali zjawiska,
- Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb, na temat zjawiska przemocy domowej,
- Systematyczne działania informacyjne i edukacyjne podnoszące świadomość społeczną w zakresie przyczyn i skutków przemocy oraz możliwości reagowania społeczeństwa na przypadki przemocy w rodzinie,
- Działania edukacyjne mające na celu modelowanie prawidłowych funkcji rodziny, wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców i promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy,
- Realizacja programów i zajęć profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży z zakresu umiejętności społecznych,
- Systematyczne działania profilaktyczne i edukacyjne w placówkach oświatowych,
- Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych.

Zadania:

- Zbieranie aktualnych informacji na temat rozmiarów problemu przemocy domowej na terenie Gminy oraz zasobów środowiska lokalnego (statystyki policyjne, dane GOPS, ZI, placówek oświatowych, ośrodek zdrowia), stanowiących podstawę planowanych działań;

<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie corocznych sprawozdań w zakresie przemocy domowej, monitoring i ewaluacja działań zrealizowanych w ramach Programu.
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba przeprowadzonych sprawozdań
<p>Termin realizacji:</p> <p>1 sprawozdanie na rok w okresie trwania Programu</p>
<p>Podmioty realizujące:</p> <p>samorząd gminy, w tym: Urząd Miasta i Gminy, GKRPA, GOPS, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Prokuratura</p>
<p>Zadanie:</p> <p>Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych i włączenie się w kampanie ogólnopolskie w zakresie przełamywania mitów i stereotypów na temat przemocy domowej, mechanizmów przemocy domowej, wskazywania na społeczną ich szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania, promowania metod wychowywania bez użycia przemocy oraz promujących postawy społecznej odpowiedzialności za zgłaszanie aktów przemocy</p>
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba zrealizowanych ogólnokrajowych i lokalnych kampanii społecznych.
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)</p> <p>Min. 1 kampania na 3 lata</p>
<p>Podmioty realizujące:</p> <p>Urząd Miasta i Gminy, GOPS, ZI, GKRPA, Policja, Sąd Rejonowy, ośrodki zdrowia, placówki oświatowe z terenu gminy, placówki opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe, lokalne media oraz inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy</p>
<p>Zadanie:</p> <p>Nawiązanie i wzmocnienie współpracy z organizacjami pozarządowymi celem edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach prowadzonych działań</p>
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba zrealizowanych działań,

<ul style="list-style-type: none"> • liczba osób, którym udzielono informacji na temat przeciwdziałania przemocy domowej.
<p>Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)</p>
<p>Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym Urząd Miasta i Gminy, ZI oraz organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe,</p>
<p>Zadanie: Organizacja spotkań, pogadań skierowanych przede wszystkim do rodziców, w kontekście rozpoznawania zachowań przemocowych i zastępowania ich alternatywnymi, konstruktywnymi sposobami postępowania/ reagowania</p>
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba podmiotów prowadzących działania profilaktyczne, • liczba zorganizowanych spotkań, warsztatów, pogadań skierowanych przede wszystkim do rodziców, w kontekście rozpoznawania zachowań przemocowych i zastępowania ich alternatywnymi, konstruktywnymi sposobami postępowania/reagowania.
<p>Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028) Min. 1 działanie/spotkanie na 2 lata</p>
<p>Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym: Urząd Miasta i Gminy, ZI, GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe</p>
<p>Zadanie: Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych z zakresu agresji i przemocy, m.in. w ramach programów szkolnych</p>
<p>Wskaźniki realizacji:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi, • liczba programów profilaktyczno-edukacyjnych w placówkach oświatowych, • liczba osób biorących udział w wydarzeniach.
<p>Termin realizacji:</p>

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Min.1 program/warsztat na rok w wybranej szkole/szkołach

Podmioty realizujące:

Samorząd gminy, w tym: Urząd Miasta i Gminy, ZI, GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe

Zadanie:

Wspieranie lub inicjowanie lokalnych wydarzeń kulturalnych, podczas których nagłaśniano byłoby problem zjawiska przemocy domowej i agresji

Wskaźniki realizacji:

- liczba wydarzeń,
- liczba osób biorących udział w wydarzeniach.

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Podmioty realizujące:

Samorząd gminy, w tym: Urząd Miasta i Gminy, ZI, GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, organizacje pozarządowe

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej

Kierunki działań:

- Prowadzenie kompleksowych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy przez Zespół Interdyscyplinarny oraz grupy diagnostyczno-pomocowe powołane do realizacji procedury „Niebieskie Karty”
- Rozwój infrastruktury instytucji samorządowych, a także podmiotów i organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej oraz wypracowanie zasad współpracy ,
- Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- Udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej,
- Monitorowanie działań pomocowych,
- Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie.

Zadanie:

Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych

Wskaźniki realizacji:

- liczba posiedzeń ZI,
- liczba utworzonych w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba funkcjonujących w danym roku grup diagnostyczno-pomocowych,
- liczba rodzin objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych.

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028), częstotliwość działań uzależniona od liczby zgłoszonych przypadków przemocy domowej

Podmioty realizujące:

samorząd gminy, w tym: Urząd Miasta i Gminy, GKRPA, GOPS, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, Prokuratura, organizacje pozarządowe, kuratorzy sądowi

Zadanie:

Kontynuowanie działalności Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego świadczącego wsparcie m.in. dla osób doznających przemocy domowej

<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba rodzin korzystających z Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego z powodu doznawania przemocy domowej, • liczba osób objętych wsparciem.
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028), min. 4 dyżury w każdym miesiącu</p>
<p>Podmioty realizujące:</p> <p>GOPS, ZI, GKRPA</p>
<p>Zadanie:</p> <p>Upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy, w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej</p>
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba opracowanych materiałów informacyjnych, • liczba przekazanych broszur, ulotek, plakatów, • liczba zamieszczonych informacji na stronach internetowych UMiG oraz GOPS; • liczba prowadzonych gablot informacyjnych w budynkach użyteczności publicznej (np. urzędy, placówki oświatowe, ośrodki zdrowia).
<p>Termin realizacji:</p> <p>Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)</p>
<p>Podmioty realizujące:</p> <p>samorząd gminy, w tym: Urząd Miasta i Gminy, GKRPA, GOPS, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, kuratorzy, organizacje pozarządowe oraz lokalne media</p>
<p>Zadanie:</p> <p>Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy domowej w gminie poprzez stałą współpracę placówek oświatowych, jednostek pomocy społecznej i służby zdrowia, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych i kościoła</p>
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba realizowanych projektów w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Podmioty realizujące:

samorząd gminy oraz organizacje pozarządowe

Zadanie:

Opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową

Wskaźniki:

- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach indywidualnych,
- liczba osób doznających przemocy domowej uczestniczących w działaniach grupowych.

Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Podmioty realizujące:

samorząd gminy oraz organizacje pozarządowe

Zadanie: Realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty

Wskaźniki:

- liczba wszczętych w danym roku NK, tj. liczba sporządzonych formularzy NK-A,
- liczba kontynuowanych w danym roku procedur NK - wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy,
- liczba wypełnionych formularzy NK-A dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy,
- liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury NK, w tym z rozgraniczeniem ze względu na przemoc: fizyczną, psychiczną, ekonomiczną, seksualną, cyberprzemoc,
- liczba wypełnionych formularzy NK-C

Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

<p>Podmioty realizujące:</p> <p>GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach ZI.</p>
<p>Zadanie:</p> <p>Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grupy wsparcia lub innych grup samopomocowych</p>
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób objętych pomocą w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, • liczba utworzonych grup wsparcia i grup samopomocowych, • liczba rodzin objętych wsparciem z systemu pomocy społecznej z powodu przemocy domowej.
<p>Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)</p>
<p>Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym: Urząd Miasta i Gminy, GKRPA, GOPS, ZI, placówki oświatowe, placówki opieki zdrowotnej, kuratorzy, organizacje pozarządowe oraz inne jednostki działające na rzecz przeciwdziałania przemocy</p>
<p>Zadania:</p> <p>Realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej i rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej</p>
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba programów terapeutycznych, • liczba osób uczestniczących w programach terapeutycznych, • liczba osób, które ukończyły programy terapeutyczne, • liczba grup wsparcia i osób w nich uczestniczących, • liczba rodzin, które zostały objęte pracą socjalną.
<p>Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)</p>
<p>Podmioty realizujące: samorząd gminy, samorząd powiatowy, organizacje pozarządowe</p>

<p>Zadanie:</p> <p>W razie potrzeby podejmowanie współpracy w celu zapewnienia osobom doznającym przemocy domowej pomocy w ośrodkach wsparcia oraz w ośrodkach interwencji kryzysowej</p>
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób, które skorzystały z pomocy w formie schronienia, • liczba gminnych ośrodków wsparcia.
<p>Podmioty realizujące: samorząd gminy, samorząd powiatowy, w tym Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, ośrodki wsparcia</p>
<p>Zadanie:</p> <p>Zapewnienie ochrony dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową</p>
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową, • liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej.
<p>Termin realizacji: Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2024-2028)</p>
<p>Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym przedstawiciele GOPS, ochrony zdrowia</p>
<p>Zadanie:</p> <p>Monitorowanie pomocy udzielonej osobom doznającym przemocy domowej</p>
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba zakończonych procedur NK, w tym ze względu na ustanie przemocy oraz brak zasadności, • liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące p zakończeniu procedury NK, • liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc ustała, • liczba wizyt monitorujących w związku z przemocą domową.
<p>Termin realizacji: Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2024-2028)</p>
<p>Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym GOPS, ZI</p>

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Kierunki działań:

- Tworzenie i rozszerzanie ofert działań wobec osób stosujących przemoc domową realizowanych przez instytucje samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowanie i doskonalenie zasad współpracy pomiędzy podmiotami je realizującymi,
- Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej poprzez stosowanie procedury „Niebieskie Karty”,
- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej dla osób stosujących przemoc. Kierowanie osób stosujących przemoc domową do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową lub programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
- Prowadzenie działań wobec osób stosujących przemoc domową nadużywających alkoholu, motywowanie do ograniczania spożycia alkoholu lub do podjęcia leczenia odwykowego.

Zadanie:

Rozpowszechnianie w gminie informatorów zawierających bazy teleadresowe podmiotów realizujących działania adresowane do osób stosujących przemoc domową

Wskaźniki:

- umieszczanie informatorów na stronach internetowych dwa razy w roku do dnia 15 lutego i do dnia 15 sierpnia każdego kolejnego roku,
- liczba przekazanych informatorów.

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym ZI, GOPS, Prokuratura, Sąd Rejonowy

Zadanie:

Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”

Wskaźniki:

- liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą NK,
- liczba wypełnionych formularzy NK-D,
- liczba wszczętych i zakończonych poprzez sporządzenie aktu oskarżenia lub umorzenie postępowania.

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym: GOPS, GKRPA,, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach ZI

Zadanie:

Działanie i współpraca służb w zakresie monitoringu zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi

Wskaźniki:

- liczba przekazanych organom ścigania i wymiarowi sprawiedliwości informacji przez pracowników socjalnych o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za tego rodzaju przemoc.

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Podmioty realizujące: GOPS, Prokuratura, zespół kuratorskiej służby sądowej.

Zadanie:

Inicjowanie procedury wydawania policyjnych nakazów i zakazów dla osób stosujących przemoc domową przez pracownika socjalnego lub kuratora sądowego

Wskaźniki:

- liczba wniosków o zastosowanie nakazów i zakazów.

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Podmioty realizujące: GOPS, zespół kuratorskiej służby sądowej.
Zadanie: Motywowanie, informowanie, a także kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnym lub psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową
Wskaźniki: <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób stosujących przemoc domową które uczestniczyły w programach korekcyjno-edukacyjnych, • liczba osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub program psychologiczno-terapeutyczny, • liczba złożonych zawiadomień o popełnieniu wykroczenia przez osoby stosujące przemoc domową.
Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)
Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym: ZI, GOPS, GKRPA, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
Zadania: Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Motywowanie do podjęcia leczenia odwykowego przez GKRPA oraz kierowanie wniosków do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe
Wskaźniki: <ul style="list-style-type: none"> • Łączna liczba wniosków, które wpłynęły do GKRPA w celu objęcia osoby podejrzewanej o stosowanie przemocy leczeniem odwykowym; • Liczba wniosków skierowanych z GKRPA do Sądu o objęcie osoby leczeniem odwykowym; • Liczba osób zobowiązanych przez Sąd do podjęcia leczenia odwykowego.
Termin realizacji: Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)
Podmioty realizujące: GKRPA, GOPS, ZI, Policja, Sąd Rejonowy

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Kierunki działań:

- Podnoszenie i wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- Zapewnienie dostępu do kursów i szkoleń pracownikom służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Zadanie:

Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Wskaźniki:

- liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych.

Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym: ZI, GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Zadanie:

Organizacja szkoleń/warsztatów/spotkań informacyjnych dla pracowników służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej tj. pracowników socjalnych, ZI, grup diagnostyczno-pomocowych

Wskaźniki:

- liczba zorganizowanych szkoleń/warsztatów/spotkań informacyjnych dla pracowników służb zajmujących się realizacją zadań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. pracowników socjalnych, ZI, Grup Roboczych
- liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Termin realizacji:

Działanie ciągłe w okresie trwania Programu (2024-2028)

Minimum 1 szkolenie na dwa lata w okresie trwania Programu

<p>Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach ZI czy GDP</p>
<p>Zadanie: Zapewnienie osobom pracującym bezpośrednio z osobami doznającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc wsparcia w formie min. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia</p>
<p>Wskaźniki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • liczba osób uczestniczących w różnych formach poradnictwa i wsparcia psychologicznego, • liczba zrealizowanych superwizji, • liczba osób uczestniczących w superwizji.
<p>Termin realizacji: Działanie ciągle w okresie trwania Programu (2024-2028)</p>
<p>Podmioty realizujące: samorząd gminy, w tym: GOPS, GKRPA, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia, a także inne podmioty i organizacje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej w ramach ZI.</p>

Przewidywane efekty realizacji programu:

Realizując działania zawarte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 dla Miasta i Gminy Strzelin planuje się osiągnąć następujące efekty:

- usprawnienie systemu pomocy osobom dotkniętym problemem przemocy,
- ograniczenie zjawiska przemocy oraz poprawy kondycji rodzin mieszkających na terenie gminy Strzelin,
- świadczenie kompleksowej pomocy dla osób doświadczających przemocy oraz świadków przemocy,
- poprawa dostępu do informacji w zakresie możliwości uzyskania wsparcia i pomocy w przypadku wystąpienia problemu przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności profesjonalnej pomocy, jak i poradnictwa specjalistycznego zarówno dla osób doznających przemocy, jak i dla osób stosujących przemoc,
- podniesienie poziomu wiedzy, świadomości i wrażliwości społecznej mieszkańców Gminy na temat zjawiska przemocy domowej i możliwości uzyskania pomocy,
- podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie skutków stosowania przemocy domowej,
- pogłębienie wiedzy i świadomości rodziców,
- zmniejszenie się liczby osób/rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej.

ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2028 dla Miasta i Gminy Strzelin będą środki własne Gminy. Zakłada się możliwość finansowania programu z dotacji uzyskanych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł np. funduszy unijnych. Ponadto uwzględnia się finansowanie działań ze środków pochodzących z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, kiedy działania w związku z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz ochroną osób doznających przemocy domowej, związane będą z wystąpieniem jednocześnie problemów alkoholowych.

MONITORING I EWALUACJA

Monitoring i ewaluacja Programu mają na celu sprawdzanie efektywności i zgodności prowadzonych działań z założonymi wcześniej celami, by w konsekwencji zwiększać efektywność pracy poszczególnych jednostek zaangażowanych w działania na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Określone w Programie cele, działania i wskaźniki powinny być na bieżąco monitorowane i weryfikowane, z uwzględnieniem szybko zmieniającego się otoczenia zewnętrznego oraz zasobów gminy i potrzeb jej mieszkańców, co pozwoli na ewentualną modyfikację zaplanowanych działań.

Program poddawany będzie ewaluacji corocznie w terminie do końca maja danego roku w oparciu o dane przygotowane przez podmioty zaangażowane w jego realizację. Na podstawie zebranych danych statystycznych i opisowych zostanie opracowane sprawozdanie zawierające podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań w danym roku sprawozdawczym, z uwzględnieniem priorytetów i potrzeb w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

Podmiotem odpowiedzialnym za monitoring i ewaluację programu będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Strzelinie we współpracy z podmiotami zaangażowanymi w jego realizację.

BIBLIOGRAFIA

Spis publikacji

1. Kantar Polska dla Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Raport Ogólnopolska diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie, Warszawa 2019;
2. Pod red. Witkowska Paleń. A, Przemoc w rodzinie. Pomoc, interwencja, wsparcie społeczne, Tychy 2016;
3. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Źródła internetowe

1. <https://www.niebieskalinia.pl>;
2. <https://bdl.stat.gov.pl/bdl/dane/teryt/kategoria/620>.

Spis tabel

Tabela 1. Osoby korzystające z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	12
Tabela 2. Rodziny korzystające z pomocy społecznej z powodu przemocy domowej	12
Tabela 3. Procedura "Niebieskie Karty"	14
Tabela 4. Liczba zdarzeń związanych z przemocą domową:	18
Tabela 5. Liczba rodzin, w których stwierdzono występowanie przemocy domowej ze względu na doświadczaną formę przemocy zdefiniowaną w Kodeksie Karnym	19
Tabela 6. Działalność GKRPA	20
Tabela 7. Liczba osób korzystających z Poradni Profilaktyki i Terapii Uzależnień MONAR	21
Tabela 8. Usługa psychologa w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym	21
Tabela 9. Liczba interwencji związanych z nadużywaniem alkoholu	22
Tabela 10. Przestępstwa na terenie gminy	23
Tabela 11. Liczba interwencji związanych z przemocą domową	24
Tabela 12. Przemoc domowa - wnioski i rekomendacje.	51
Tabela 13. Analiza SWOT	53